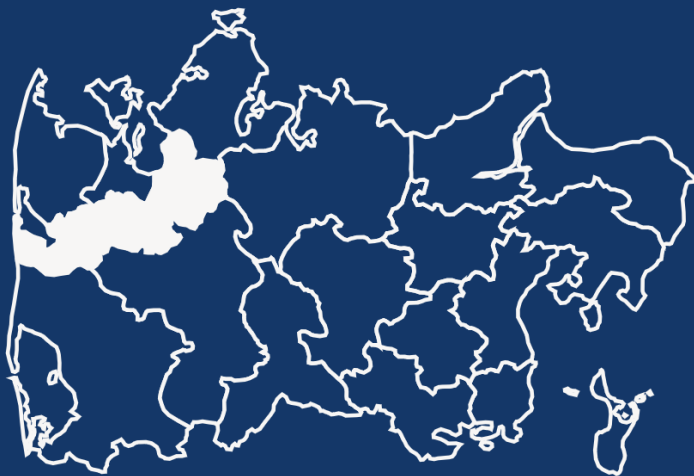

Erhvervsudvikling i Holstebro Kommune

Tendenser, specialisering, vækst og
erhvervsfremmeindsats

August 2024

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Temaafsnit om ejerledede virksomheder	8
3. Beskæftigelse og specialisering	21
4. Iværksætteri og virksomhedsbestand	27
5. Vækstvirksomheder og eksport	35
6. Profilanalyse – highlights	39

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

1

Forord og sammenfatning

Forord

Hej og velkommen til den femte udgave af vores kommunerapporter om erhvervsudviklingen i Midtjylland. I denne rapport dykker vi ned i, hvordan det står til med erhvervslivet i de 19 kommuner her i regionen.

Hos Erhvervshus Midtjylland har vi som mål at identificere og styrke de faktorer, der driver væksten og giver midtjyske virksomheder en konkurrencefordel. Samtidig vil vi adressere de udfordringer, som kan hæmme udviklingen. Kommunerapporterne skal være en kilde til viden, så vi sammen kan fremme erhvervslivet både lokalt og regionalt og udnytte de mange potentialer, som vores region har.

Ligesom i de tidligere kommunerapporter har vi samlet data om det lokale erhvervsliv – fra beskæftigelse og iværksætteri til virksomheders udvikling og eksport. Vi har også inkluderet statistik om brugen af lokal erhvervsservice og specialiseret vejledning, baseret på profilanalysen fra 2024.

Denne gang har vi et særligt tema om ejerledede virksomheder. Disse virksomheder spiller en vigtig rolle i vores region, og vi ser nærmere på, hvor mange der er i hver kommune, og hvordan de klarer sig. Ejerledede virksomheder står over for udfordringer som generationsskifte, nye teknologier og grøn omstilling, og vi giver et overblik over deres karakteristika.

Vi zoomer også ind på de virksomheder, der snart skal have nye ejere. Det er vigtigt for os, at disse ejerskifter bliver succesfulde, så vi kan bevare arbejdspladserne her i regionen.

Sidst, men ikke mindst, kigger vi på diversiteten i de ejerledede virksomheder. Det handler om kønsfordeling i ledelsen, nationalitet og beskæftigelse af personer, som ellers måske ville have svært ved at få et job. Diversitet bringer nye perspektiver og kompetencer ind i

virksomhederne og kan gøre dem mere attraktive for medarbejdere.

Vi vil gerne sige en stor tak til alle kommuner. Jeres input er med til at skabe inspiration og dele viden på tværs af kommunerne, og det kan føre til nye erhvervsstrategier, initiativer og samarbejder, der gavner vores lokale erhvervsliv. Vi håber også, at rapporten kan sætte fokus på vigtige emner, hvor der er stort potentiale for udvikling.

Samarbejdet mellem lokal erhvervsservice, erhvervshuset og kommunerne er nøglen til at styrke erhvervsfremmeindsatsen. Kommunerapporterne skal hjælpe os med at samarbejde endnu bedre og udnytte både lokale og tværkommunale muligheder og tackle de udfordringer, vi står over for.

Gennem rapporten kan du se, hvordan din kommune klarer sig i forhold til resten af Region Midtjylland, landet og en gruppe sammenligningskommuner.

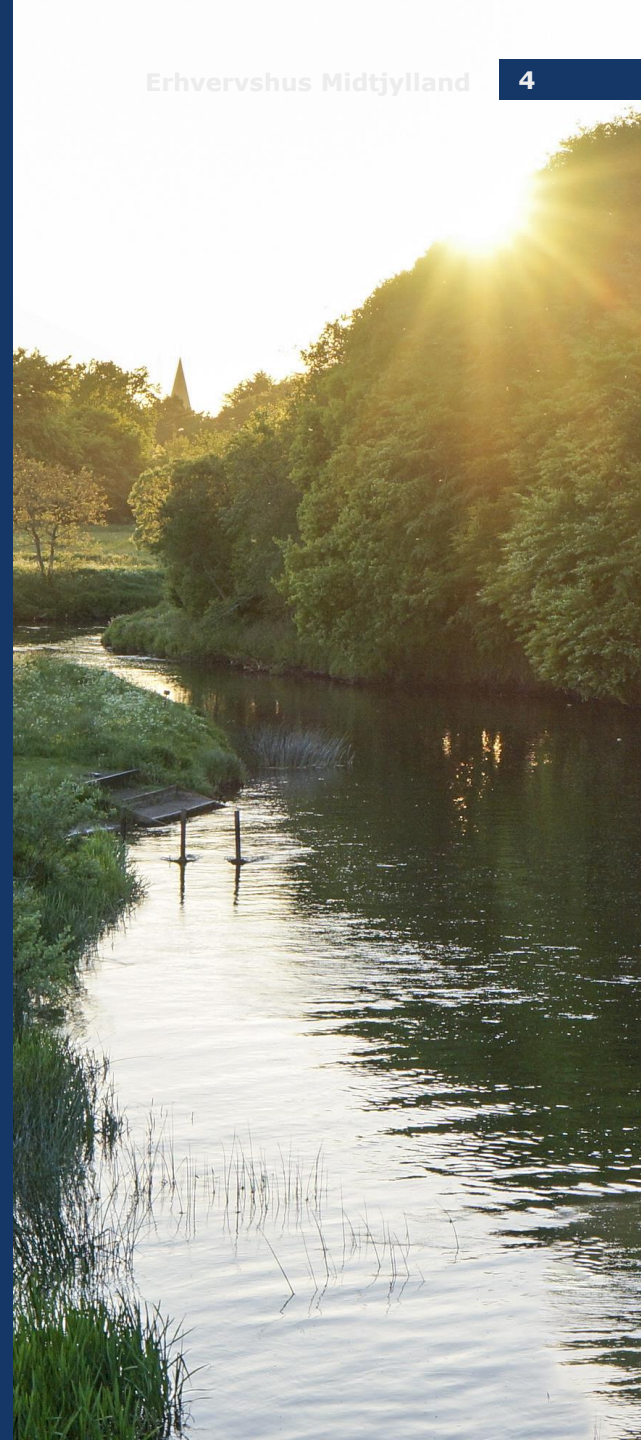
Sammenligningskommunerne er Herning Kommune, Horsens Kommune, Randers Kommune, Silkeborg Kommune og Viborg Kommune.

God læselyst!

Med venlig hilsen

Bestyrelsesformand Ib Lauritsen

Direktør Mette Højborg

Sammenfatning – erhvervspræstationer

Tabellen til højre sammenfatter Holstebro Kommunes erhvervspræstationer i 2022 på en række nøgleområder. I tabellen er Holstebro Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Holstebro Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at der siden 2017 er sket en vækst i den private fuldtidsbeskæftigelse i Holstebro Kommune, men at væksten har været markant mindre end i resten af regionen.

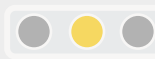
På de fleste af de underliggende indikatorer ligger Holstebro Kommune en anelse under det midtjyske gennemsnit. Kommunen har haft en lavere jobvækst i de store virksomheder og lidt færre iværksætter- og eksportvirksomheder.

Til gengæld har Holstebro Kommune en høj andel vækstvirksomheder, som bidrager til jobvæksten i kommunen. Derudover viser analysen, at eksportværdien i Holstebro-virksomhederne er vokset siden 2020.

Analysen viser endvidere, at de største brancher i Holstebro Kommune (bygge og anlæg samt handel) er vokset i perioden.

	Holstebro Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre provinsbykommuner
 Jobvækst i den private sektor 2017-22	3,9 pct.	11,2 pct.	
 Andel iværksættervirksomheder	4,7 pct.	4,8 pct.	
 Treårig overlevelsesrate for nye virksomheder	58,2 pct.	56,7 pct.	
 Andel vækstvirksomheder	12,8 pct.	10,4 pct.	
 Andel eksportvirksomheder	19,0 pct.	19,8 pct.	
 Jobvækst i store virksomheder 2017-22	14,5 pct.	17,1 pct.	

Dårligste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Midterste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Bedste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Holstebro Kommunes profil som erhvervskommune.

De tre største brancher målt på antal jobs er detailhandel, bygge og anlæg samt engroshandel. De udgør tilsammen ca. 5.900 årsværk eller 35 procent af den samlede private beskæftigelse i kommunen. Det er brancher, der fylder meget i de fleste midtjyske kommuner.

Set relativt til andre kommuner er det andre brancher, der skiller sig ud. Især metalindustri og fødevareindustri har en høj specialisering i Holstebro Kommune.

Når luppen sættes på de nationale styrkepositioner – defineret af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse – træder fødevarer også tydeligt frem som det mest specialiserede klyngeområde i kommunen, efterfulgt af livsstil og mode.

Det fremgår endvidere, at de mindre virksomheder står for en større andel af den private beskæftigelse end i resten af regionen. Omvendt står de store virksomheder for en lidt mindre andel af den private beskæftigelse i Holstebro Kommune i forhold til resten af regionen.

Endelig er andelen af udenlandsk arbejdskraft nogenlunde lige stor i Holstebro Kommune og regionen som hele.

De tre største brancher

1. Detailhandel:	2.201 årsværk
2. Bygge og anlæg:	1.952 årsværk
3. Engroshandel:	1.785 årsværk

Udenlandsk arbejdskraft

Holstebro Kommune:	9,6 pct.
Region Midtjylland:	10,2 pct.

Top 3 specialiserede brancher

1. Metalindustri:	3,3
2. Føde-, drikke- og tobaksvareindustri:	3,2
3. Landbrug, skovbrug og fiskeri:	1,9

Top 3 specialiserede klynger

1. Fødevarer:	2,7
2. Livsstil og mode:	2,4
3. Produktionsindustri, maskiner og robotter:	1,1

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche/klynge udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.

Andel beskæftigede i store og små virksomheder

Holstebro Kommune		Region Midtjylland	
Mikrovirksomheder (0,5-9 årsværk):	33 pct.	Mikrovirksomheder (0,5-9 årsværk):	31 pct.
Store virksomheder (50+):	36 pct.	Store virksomheder (50+):	39 pct.

Sammenfatning – ejerledede selskaber

Dette års særtema giver en karakteristik af den store gruppe af ejerledede selskaber i det midtjyske erhvervslandskab og sætter fokus på to vigtige emner – ejerledernes alder og diversiteten i de ejerledede virksomheder.

Analysen viser, at de ejerledede selskaber udgør en betydelig del af de midtjyske virksomheder – målt på både antal og beskæftigelse. Især ejerledede virksomheder med 11-50 årsværk fylder meget beskæftigelsesmæssigt i den midtjyske økonomi. Samtidig har ca. 1/3 af de ejerledede selskaber med mindst fem ansatte eksport.

Analysen understreger, at ejer- og generationsskifte er et vigtigt erhvervspolitisk tema. I nogle kommuner er helt op til 40 pct. af ejerlederne over 55 år.

Når det gælder diversitet, viser analysen, at der er sket en betydelig stigning i både brugen af udenlandsk arbejdskraft og i antallet af ejerledere, som har ansat personer, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet.

Til gengæld er der fortsat en stor kønsmæssig ubalance blandt lederne i ejerledede selskaber. I Region Midtjylland som hele er kun godt hver sjette leder en kvinde i denne gruppe af virksomheder. Og kun 42 pct. af de ejerledede selskaber med to ledere eller flere har ansat en kvindelig leder. På begge områder ligger Midtjylland under landsgennemsnittet.

Udvalgte resultater fra analysen

I Holstebro Kommune ligger 41 pct. af den private beskæftigelse i ejerledede selskaber og enkeltmandsvirksomheder. For regionen som helhed er andelen 35 pct.

Holstebro Kommune huser i alt 205 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk.

I 29 pct. af de ejerledede selskaber i Holstebro Kommune med mindst fem årsværk er ejerlederen over 55 år, mens ejerlederen i seks pct. af selskaberne er over 65 år.

I Holstebro Kommune har 22 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk eksport. I Region Midtjylland som helhed er andelen 32 pct.

15 pct. af lederne i de ejerledede selskaber i Holstebro Kommune er kvinder. I regionen som helhed er andelen 17 pct.

44 pct. af de ejerledede selskaber (mindst fem årsværk) i Holstebro Kommune beskæftiger personer, der er i støttet beskæftigelse. For regionen som helhed er andelen 46 pct.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Temaafsnit om ejerledede selskaber

Temaafsnittet i dette års kommunerapporter giver en karakteristik af ejerledede selskaber i de midtjyske kommuner.

Baggrunden er, at ejerledede virksomheder fylder meget i det midtjyske erhvervslandskab. Samtidig står en del ejerledede virksomheder over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

De første sider giver en samlet karakteristik af ejerledede selskaber i kommunen, herunder antal, størrelse og eksport.

Dernæst giver afsnittet et overblik over, hvor mange ejerledede selskaber der står over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

Til sidst præsenteres indikatorer for diversiteten i de ejerledede virksomheder. Afsnittet sætter fokus på udbredelsen af kvindelige ledere samt diversitet mht. brug af arbejdskraft fra forskellige lande og personer på kanten af arbejdsmarkedet.

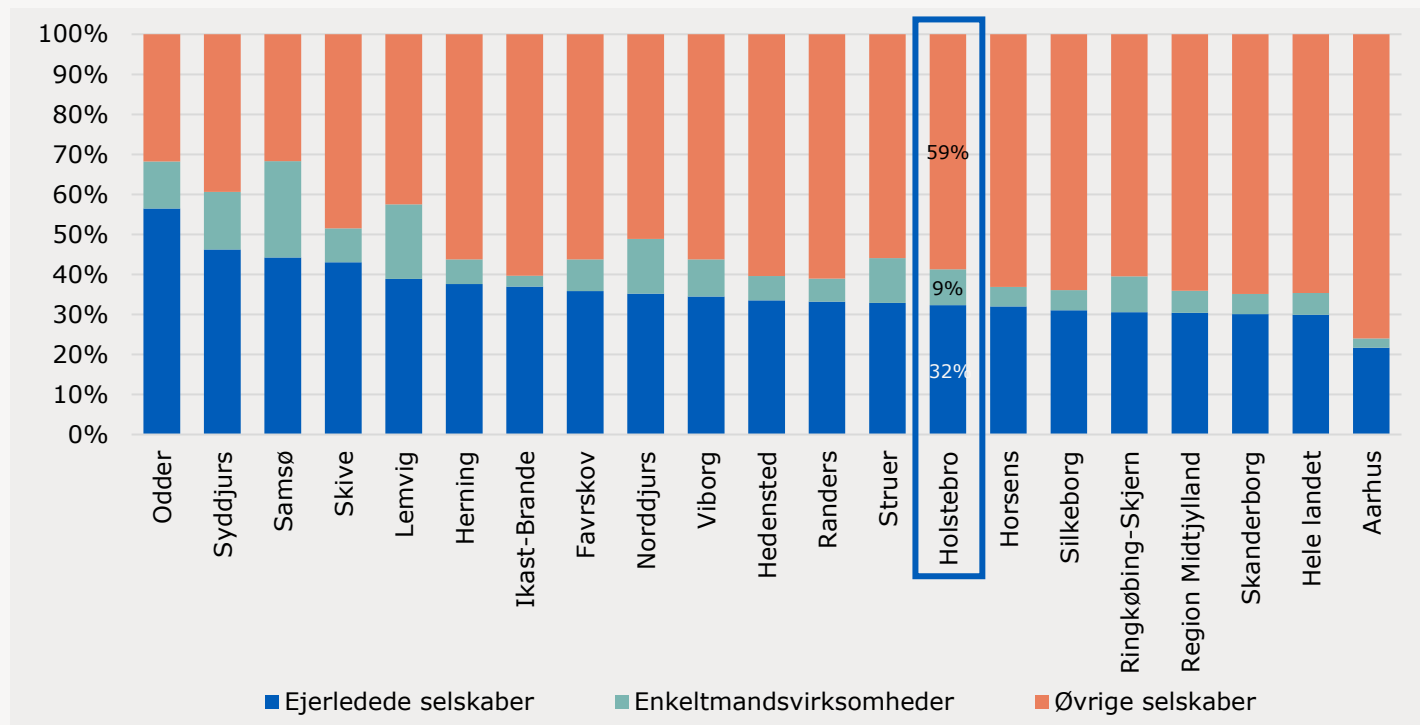
Beskæftigelsen fordelt på virksomhedstyper i de midtjyske kommuner

Ved udgangen af 2022 husede Holstebro Kommune i alt 1.097 ejerledede aktie- og anpartsselskaber. Dertil kommer et stort antal enkeltmandsvirksomheder, der for langt de flestes vedkommende også er ejerledede.

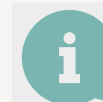
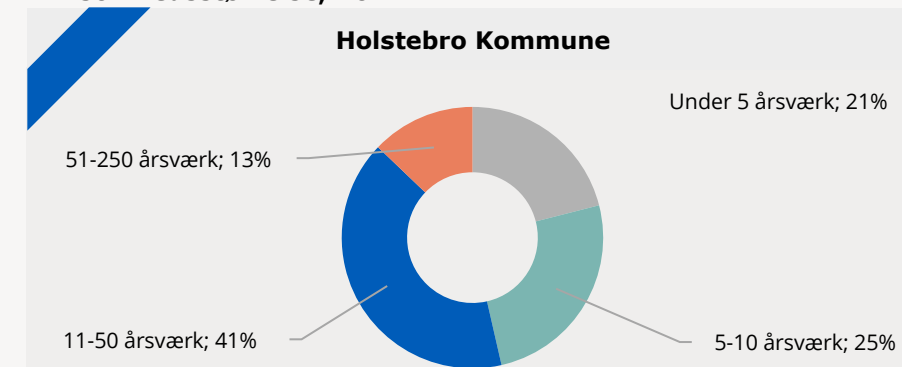
Der er betydelig forskel på, hvor meget denne gruppe af virksomheder udgør af den samlede beskæftigelse i de midtjyske kommuner, som det fremgår af figur 2.1. Det svinger fra 68 pct. i Odder Kommune til 24 pct. i Aarhus Kommune. I Holstebro Kommune udgør ejerledede selskaber 32 pct. af beskæftigelsen, mens enkeltmandsvirksomheder udgør ni pct.

Herudover viser figur 2.2, hvordan beskæftigelsen blandt de ejerledede selskaber i Holstebro Kommune er fordelt på virksomhedsstørrelser. Det fremgår, at 41 pct. er beskæftiget i virksomheder med 11-50 ansatte, der således er den klart dominerende gruppe.

Figur 2.1. Private fuldtidsjobs i midtjyske kommuner fordelt på virksomhedstype, 2022

Figur 2.2. Private fuldtidsjobs i ejerledede selskaber fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Ejerledede selskaber er opgjort som privatejede selskaber (primært A/S og ApS), hvor direktøren samtidig ejer mindst 50 pct. af selskabet.

Analysen er baseret på Danmarks Statistiks (DST) firmastatistik over økonomisk aktive selskaber og deltagerregisteret, der indeholder oplysninger om selskabernes ledelse og ejerkreds.

Enkeltmandsvirksomheder er oftest ejerledet. Men DST har ikke oplysninger om ledelsen og ejerkredsen i enkeltmandsvirksomheder, hvorfor de er udeladt af den resterende del af analysen.

Fokus på ejerledede selskaber i Holstebro – 205 selskaber beskæftiger mindst 5 årsværk

Den resterende del af afsnittet zoomer ind på ejerledede selskaber med en beskæftigelsesmæssig tyngde i kommunen. Derfor afgrænses de ejerledede selskaber i det følgende til selskaber med mindst fem årsværk. Oversigten nedenfor viser, at 205 af kommunens ejerledede selskaber – svarende til 19 pct. – beskæftiger mindst fem årsværk. Den største gruppe rent antalsmæssigt er virksomheder med 0-5 årsværk.

De to figurer til højre sammenligner de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk i kommunen med ejerledede selskaber i resten af regionen og landet på to centrale områder – nemlig om virksomhederne har eksport, og om de har en bestyrelse. Figur 2.3 viser, at 22 pct. af de ejerledede selskaber i Holstebro Kommune havde eksport i 2022. Det er noget lavere end regions- og landsgennemsnittet.

Figur 2.4 viser, at 37 pct. af de ejerledede selskaber i Holstebro Kommune havde en bestyrelse i 2022. Det er lidt lavere end for regionen som helhed, men svarer til landsgennemsnittet.

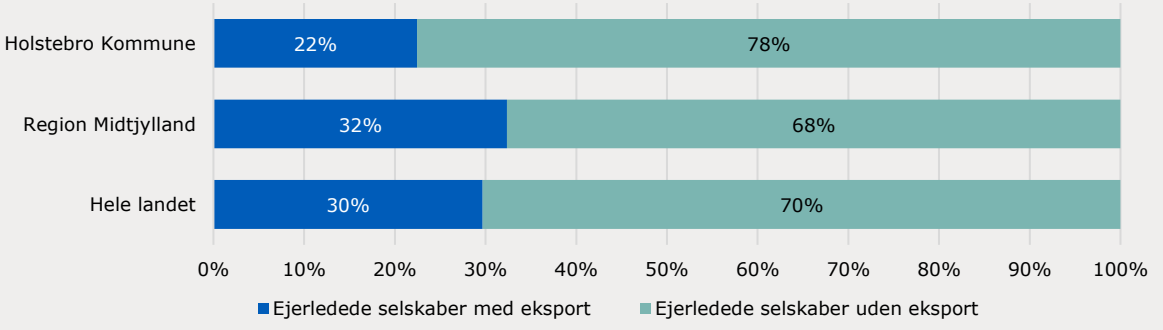
Oversigt – ejerledede selskaber i Holstebro Kommune, 2022

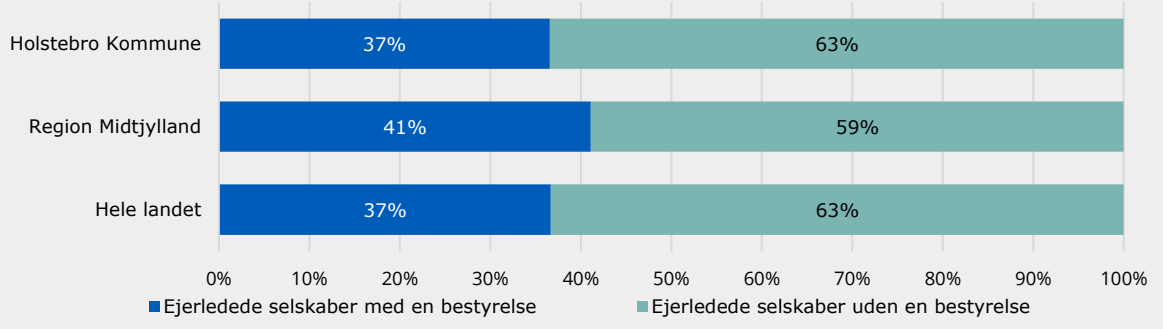
	Antal	Andel
Ejerledede selskaber i alt:	1.097	100%
<i>Heraf selskaber med:</i>		
Ingen årsværk	384	35%
Under 5 årsværk	508	46%
5-10 årsværk	129	12%
11-50 årsværk	70	6%
51-250 årsværk	6	1%
250+ årsværk	0	0%
Mindst fem årsværk	205	19%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.3. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og eksport, 2022

Figur 2.4. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og en bestyrelse, 2022

Ejernes alder i ejerledede selskaber

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

29 pct. af ejerlederne i Holstebro er 55 år eller ældre

Et godt forberedt og velgennemført ejer- og generationsskifte tager ofte mange år. Samtidig er et succesfuldt ejerskifte afgørende for mange ejerledede virksomheders fortsatte udvikling og for bevaring af jobs.

Derfor er det interessant at se nærmere på, hvor mange ejerledede selskaber med en betydelig aktivitet (her defineret som selskaber med mindst fem årsværk), der er ejet af personer over en vis alder.

Figur 2.5 sammenligner på tværs af midtjyske kommuner andelen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er over 55 år.

Det fremgår, at 29 pct. af selskaberne i Holstebro Kommune har en ejerleder over denne alder. Det er lidt under det midtjyske gennemsnit.

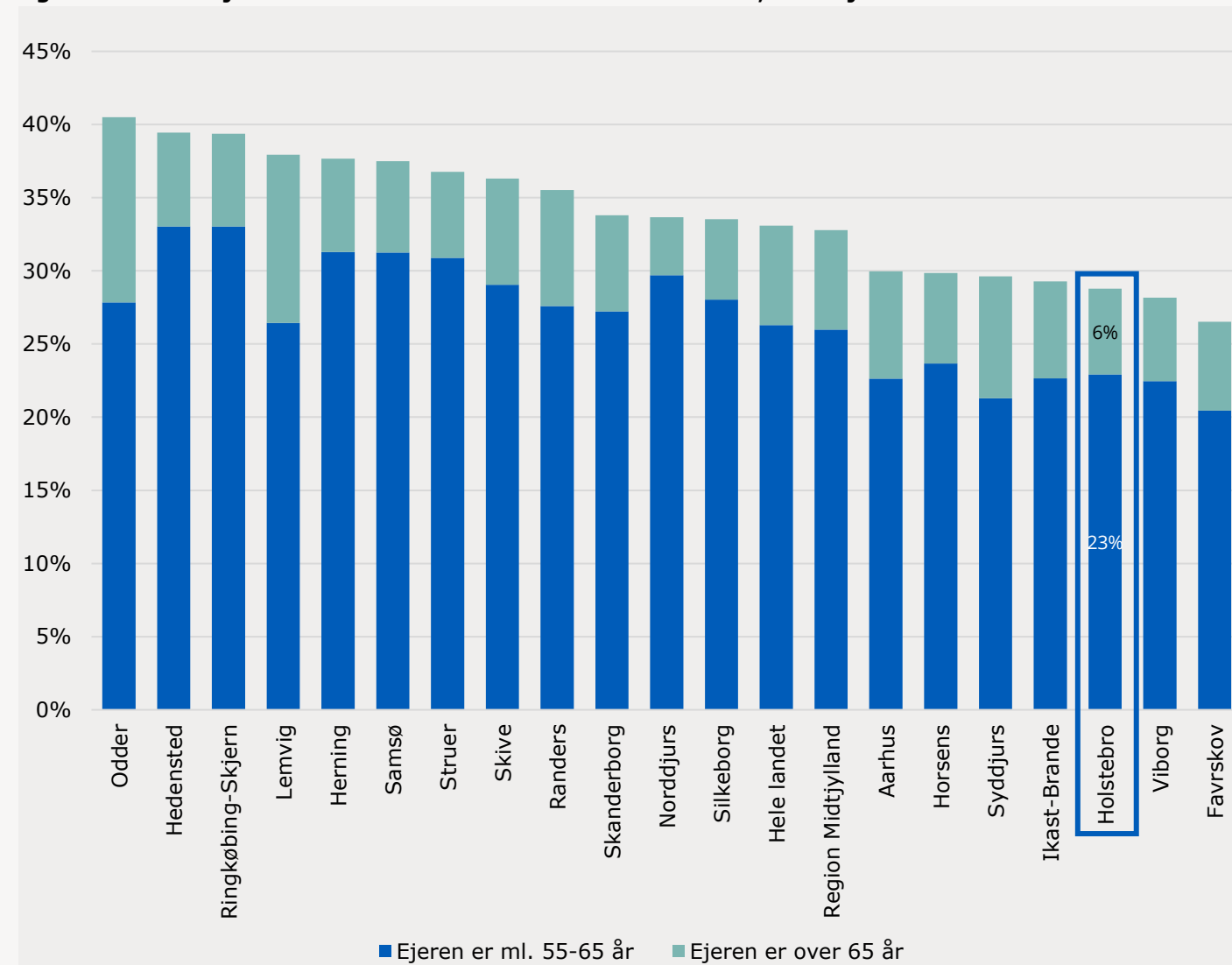
Denne og følgende side giver en karakteristik af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som inden for en overskuelig fremtid formodes at skulle gennemføre et ejerskifte.

Selskaber, der potentielt står over for et ejerskifte, er opgjort på baggrund af ejerlederens alder i 2022. Konkret er de ejerledede selskaber inddelt i tre grupper:

- Nært forestående ejerskifte – ejerlederen er over 65 år
- Ejerskifte på længere sigt – ejerlederen er ml. 55-65 år
- Øvrige ejerledede selskaber – ejerlederen er under 55 år

Hvis selskabet har to ejerledere (dvs. at begge ejer 50 pct.), anvendes alderen for den yngste ejerleder.

Figur 2.5. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, hvor ejerlederen er 55 år eller ældre

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Enkeltmandsvirksomheder er udeladt, da det ikke er muligt at opgøre ejernes alder for denne virksomhedstype.

Mange selskaber inden for bygge og anlæg samt detailhandel står over ejerskifte

Holstebro Kommune havde ved udgangen af 2022 i alt 205 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk. Af disse havde 59 en ejerleder på mindst 55 år, mens 12 havde en ejerleder på mindst 65 år. Det fremgår af tabel 2.1, der også viser størrelsesfordelingen af de selskaber, der står over ejerskifte på kort eller længere sigt.

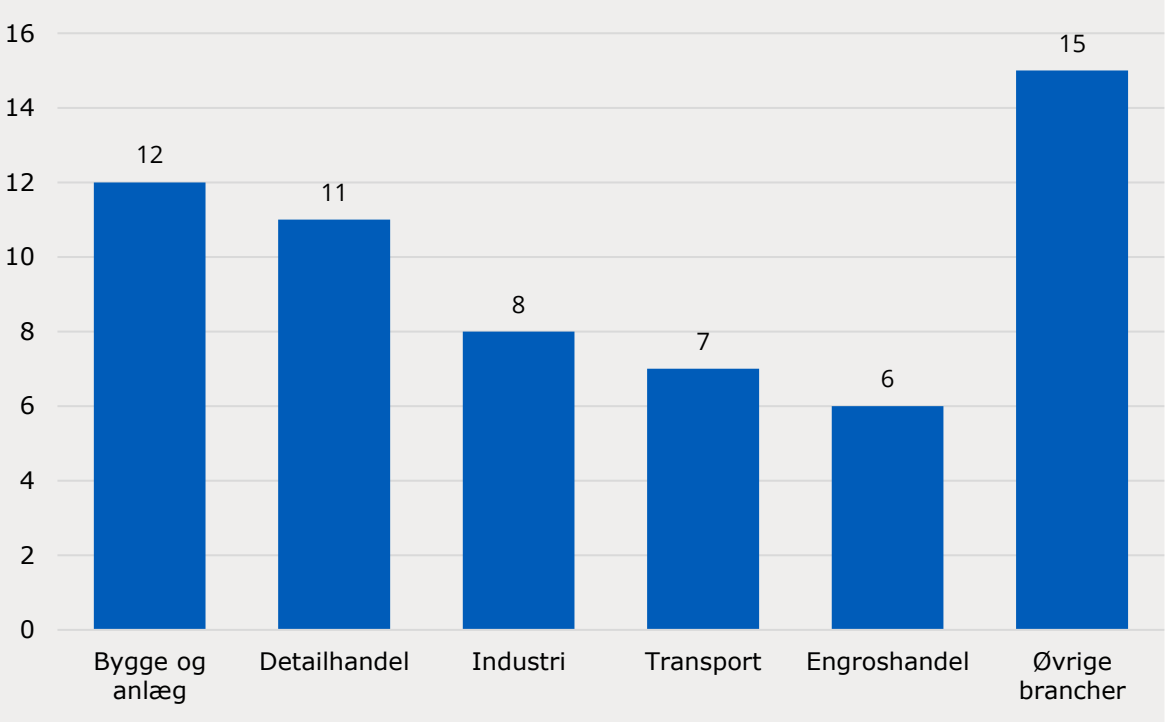
Figur 2.6 viser endvidere branchefordelingen blandt gruppen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er mindst 55 år, og som beskæftiger mindst fem årsværk. Det fremgår, at 12 ud af de 59 selskaber ligger inden for bygge og anlæg og yderligere 11 selskaber ligger inden for detailhandel. De to brancher udgør tilsammen ca. 39 pct. af de selskaber i kommunen, hvor ejerlederen står over ejerskifte på kort eller længere sigt. Til sammenligning udgør bygge og anlæg samt detailhandel hhv. ti og fem pct. af alle kommunens virksomheder (se afsnit 4). Derudover er der mange selskaber inden for industri, transport samt engroshandel, hvor ejerlederen er over 55 år.

Tabel 2.1. Antal ejerledede selskaber i Holstebro Kommune med mindst fem årsværk, der står overfor ejerskifte, opdelt på størrelse og ejerlederens alder, 2022

	Nært forestående ejerskifte (over 65 år)	Ejerskifte på længere sigte (55-65 år)	I alt
5-10 årsværk	5	28	33
11-50 årsværk	7	16	23
51-250 årsværk	0	3	3
I alt	12	47	59

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.6. Branchefordeling af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, der står over for ejerskifte i Holstebro Kommune (ejerlederen er over 55 år)

Muligheder og udfordringer for ejerledede virksomheder i Holstebro Kommune

Generationsskifte – en velkendt udfordring

Ejer- og generationsskifte er en velkendt udfordring for mange ejerledede virksomheder. Der opleves ofte begrænsede handlemuligheder og for nogle af de mindre ejerledede virksomheder er muligheden for salg til fortsat drift fraværende.

Modstandsdygtige ejerledede virksomheder i Holstebro Kommune

De ejerledede virksomheder er også kendetegnet ved at være handlekraftige og agile – med potentialet for hurtig omstilling og tilpasning til nye vilkår og tendenser. Et stærkt lokalt netværk og samarbejde mellem mindre ejerledede virksomheder i Holstebro Kommune betyder, at gruppen af virksomheder er modstandsdygtige.

De ejerledede virksomheder i Holstebro Kommune evner at løfte komplekse opgaver i fællesskab. Ikke desto mindre kommer mange ejerledere på et tidspunkt til at stå overfor et ejer- eller generationsskifte, hvor alle de udfordringer og overvejelser, der knytter sig hertil, skal håndteres af ejerlederen.

Udfordringer

Når en ejerledet virksomhed står overfor et ejer- eller generationsskifte, er der ofte mange overvejelser og følelser involveret. Det er i mange tilfælde livsværket, der skal gives videre. I de enkelte familier omkring ejerlederen kan der opleves udfordringer i forbindelse med at afsøge, om der er interesse, kompetence og ikke mindst et ønske om at køre virksomheden videre.

Der knytter sig mange overvejelser til, hvordan ejerskiftet vil påvirke kunder, leverandører og medarbejdere. Og ikke mindst om den tidligere ejerleder selv skal fortsætte i virksomheden og varetage en ny rolle. Derfor har mange ejerledere brug for sparring omkring, hvordan et ejerskifte håndteres.

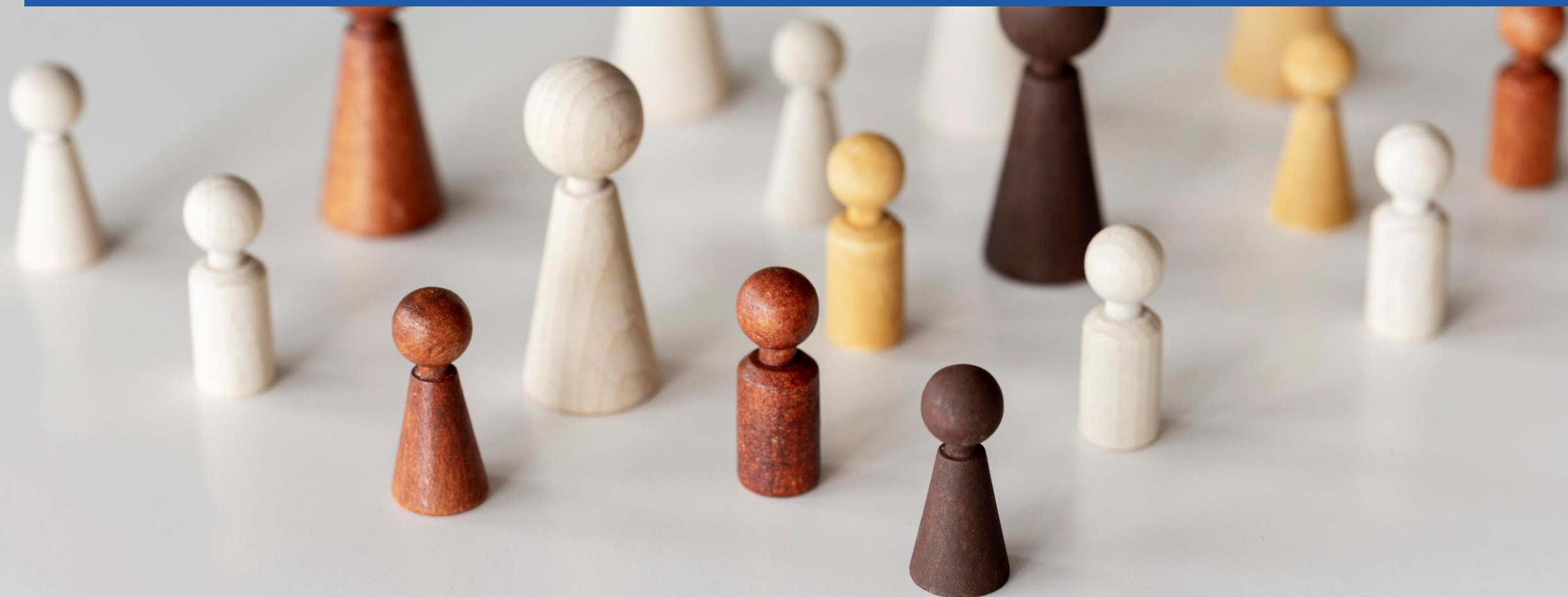
For ejerlederne er den daglige drift krævende. Ejerledere arbejder ofte mere end gennemsnittet og betydeligt mere end 37 timer om ugen. De har lange dage, hvor vigtige beslutninger skal tages, nyopståede problemer skal håndteres, og kunder såvel som medarbejdere skal plejes. Det betyder, at den langsigtede strategiske planlægning, herunder hvordan et ejer- eller generationsskifte skal finde sted ti år ude i fremtiden, ofte bliver skubbet i baggrunden til fordel for mere presserende og præsente udfordringer.

Diversitet i ejerledede selskaber

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

45 pct. af de ejerledede selskaber i Holstebro Kommune har ansat udenlandsk arbejdskraft

Et af pejlemærkerne for diversitet er medarbejdernes etnicitet og nationalitet. I tabel 2.2 er de ejerledede selskaber i kommunen fordelt efter, om de kun har ansat danskere, eller om de har ansat personer fra henholdsvis andre EU-lande og ikke EU-lande. Det fremgår, at 45 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk har ansat udenlandsk arbejdskraft. Endvidere har 27 pct. af selskaberne ansat medarbejdere, der kommer fra ikke EU-lande. Der er en lidt mindre andel i forhold til de øvrige midtjyske kommuner samlet set.

Figur 2.7 viser, at der i Holstebro Kommune siden 2017 især har været en vækst i antallet af ejerledede selskaber, der beskæftiger arbejdskraft fra både EU-landet og ikke EU-lande. Figuren viser også, at ejerledede selskaber i Holstebro Kommune skiller sig ud fra de øvrige kommuner i Region Midtjylland. I perioden er der kommet flere selskaber uden udenlandske medarbejdere, mens antallet af selskaber med danske medarbejdere og medarbejdere fra lande uden for EU er faldet.

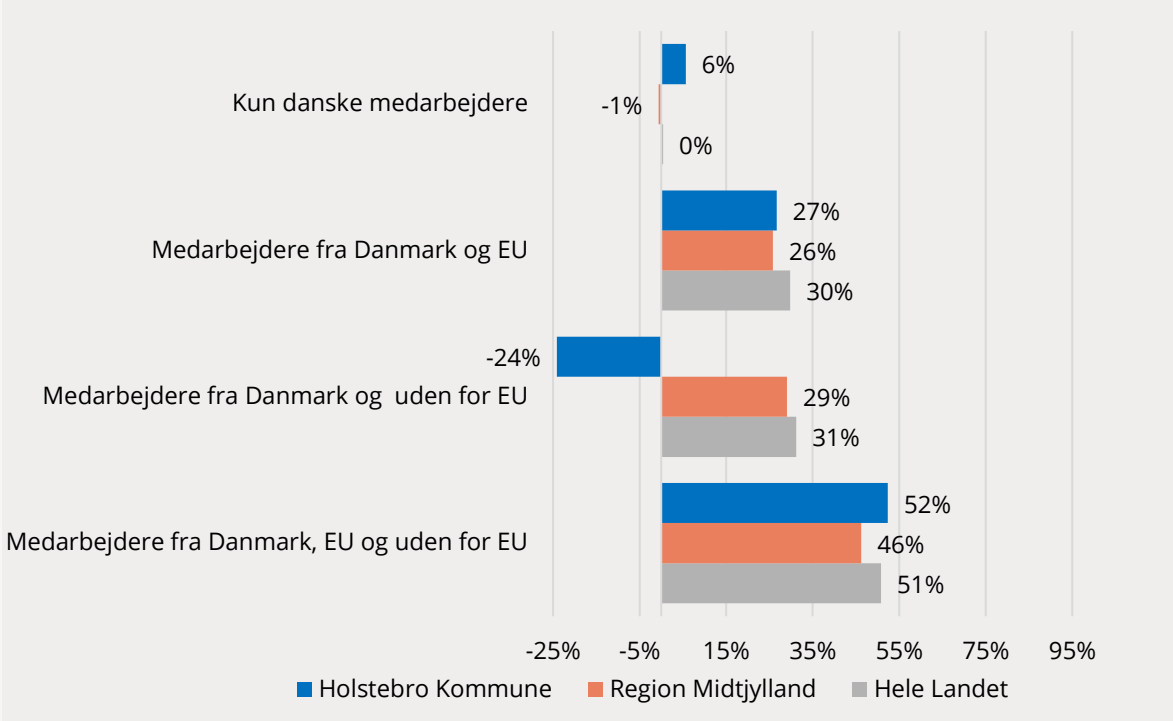
Det generelle billede er, at de midtjyske ejerledede selskaber på dette område er blevet mere diverse, idet antallet af virksomheder med kun danske medarbejdere ikke er vokset.

Tabel 2.2. Ejerledede selskaber i Holstebro Kommune fordelt efter, om de har ansat medarbejdere med udenlandsk statsborgerskab, 2022

	2022	Andel 2022	Andel 2022 Region Midtjylland
Kun danske medarbejdere	112	55%	51%
Medarbejdere fra Danmark og EU	38	19%	17%
Medarbejdere fra Danmark og uden for EU	22	11%	15%
Medarbejdere fra Danmark, EU og uden for EU	32	16%	18%
I alt	204	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab. Andelen summerer ikke altid til præcis 100 % på grund af afrunding.

Figur 2.7. Udvikling i antal ejerledede selskaber 2017-22 opdelt efter medarbejdernes nationalitet, 2017-22

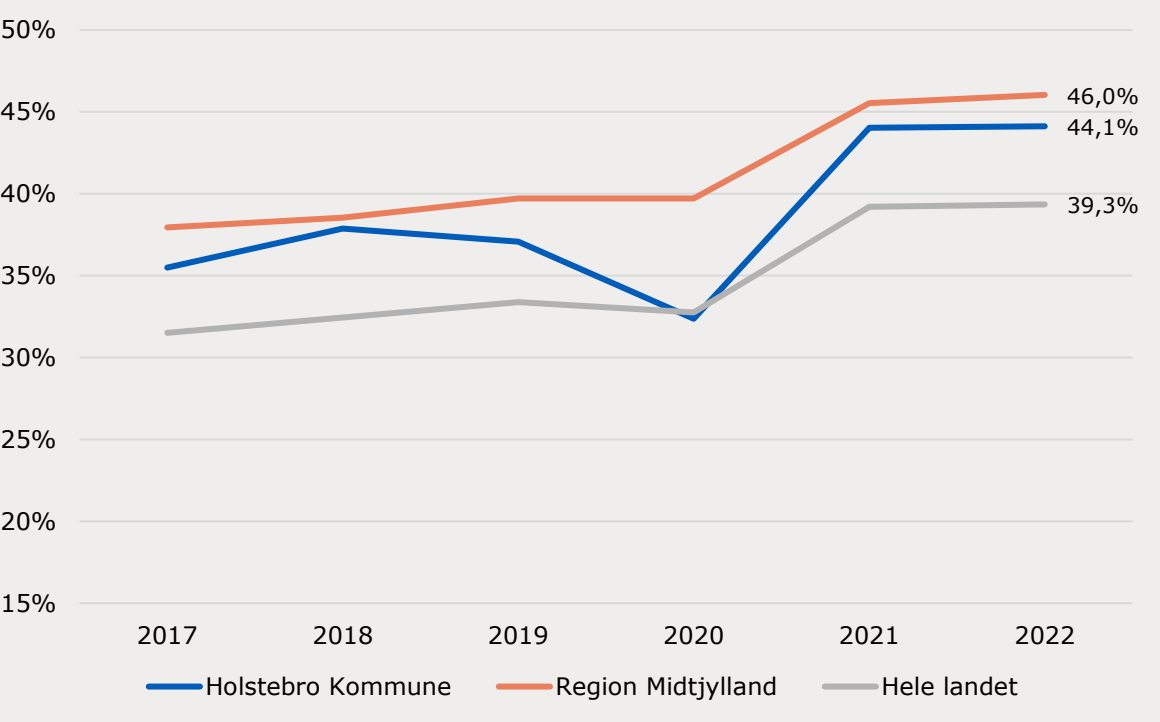
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab.

Markant stigning i brugen af medarbejdere i støttet beskæftigelse siden 2020

Et andet vigtigt område, når det kommer til diversitet og åbenhed, er brugen af arbejdskraft på kanten af arbejdsmarkedet. Virksomheder kan her markere sig på at tage et samfundsmæssigt medansvar, samtidig med at social ansvarlighed i stigende grad kommer i fokus som en konkurrenceparameter. Figur 2.8 viser udviklingen i andelen af ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse. Det vil sige personer, der ansættes med tilskud fra det offentlige, fx løntilskud, fleksjob, mv. Figuren viser, at der – relativt set – er lidt færre ejerledede selskaber i Holstebro Kommune end i regionen som helhed, der har medarbejdere i støttet beskæftigelse. Figuren viser også, at det er blevet mere udbredt for selskaberne – både i de midtjyske kommuner og på landsplan – at have medarbejdere i støttet beskæftigelse. I Holstebro Kommune voksede andelen fra ca. 35 til 44 pct. i perioden 2017-22 – stigningen er især koncentreret i den sidste del af perioden.

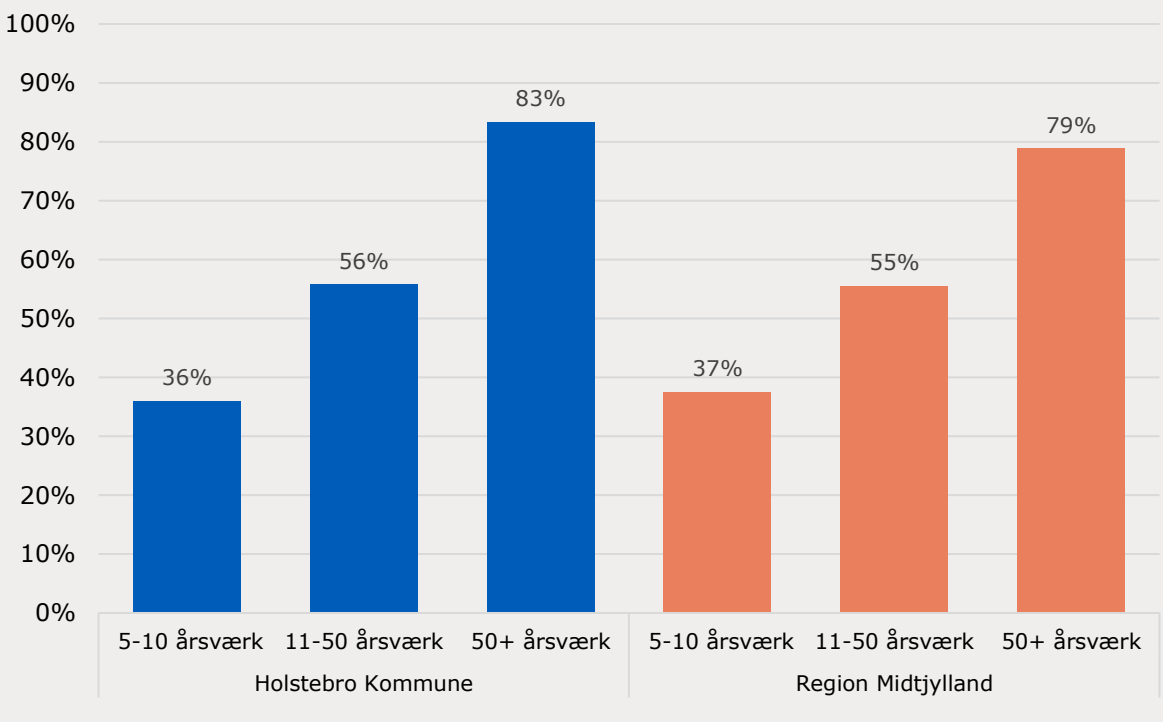
Herudover sammenligner figur 2.9 andelen af virksomheder med medarbejdere i støttet beskæftigelse for forskellige størrelsesgrupper. Det fremgår, at der for alle størrelsesgrupper kun er små forskelle mellem Holstebro Kommune og regionen som helhed.

Figur 2.8. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

Figur 2.9. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse 2022, opdelt på størrelse

Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

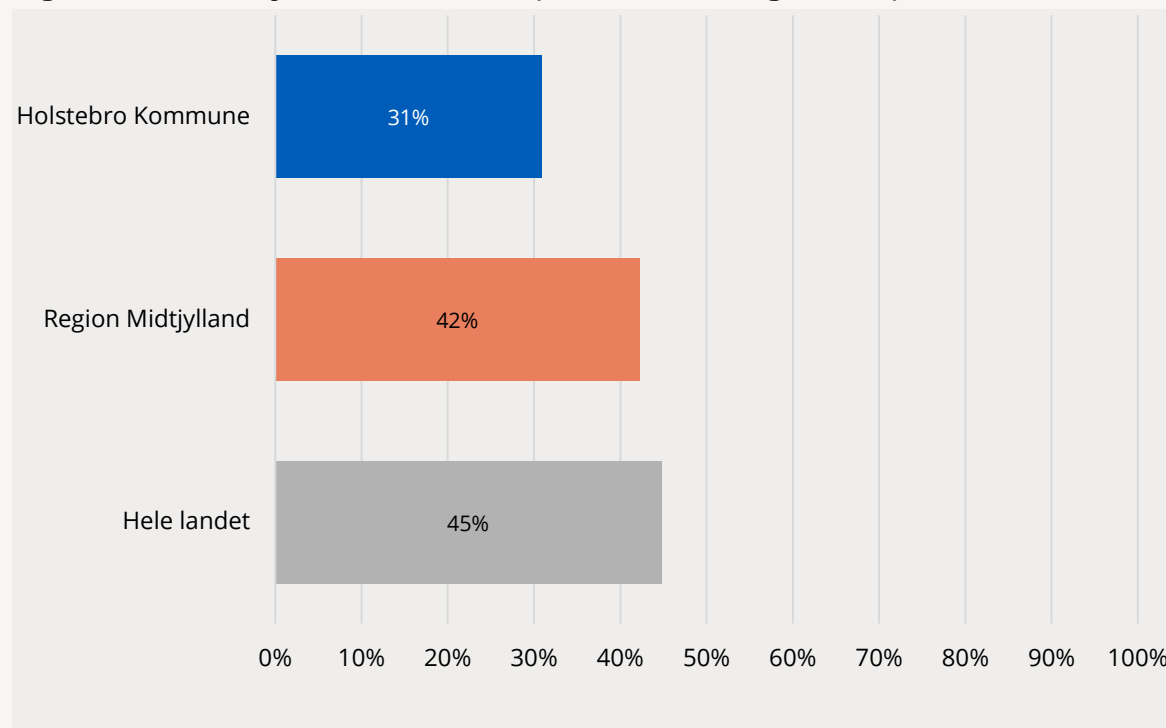
Kun tre ud af ti ejerledede selskaber har kvinder i ledelsen i Holstebro Kommune

Endelig er diversitet på køn et forhold, der har fået stigende opmærksomhed i de senere år. Både i relation til at sikre mangfoldighed på kompetencer, og som et forhold der vægter, når fx store virksomheder og slutkunder vurderer ESG-forhold gennem værdikæden.

Figur 2.10 viser, hvor stor en andel af ejerledede selskaber med mindst to ledere, der har kvinder i ledelsen. Endvidere viser figur 2.11 udviklingen i kvinders andel af samtlige lederstillinger i de ejerledede selskaber i Holstebro Kommune, regionen som helhed og hele landet.

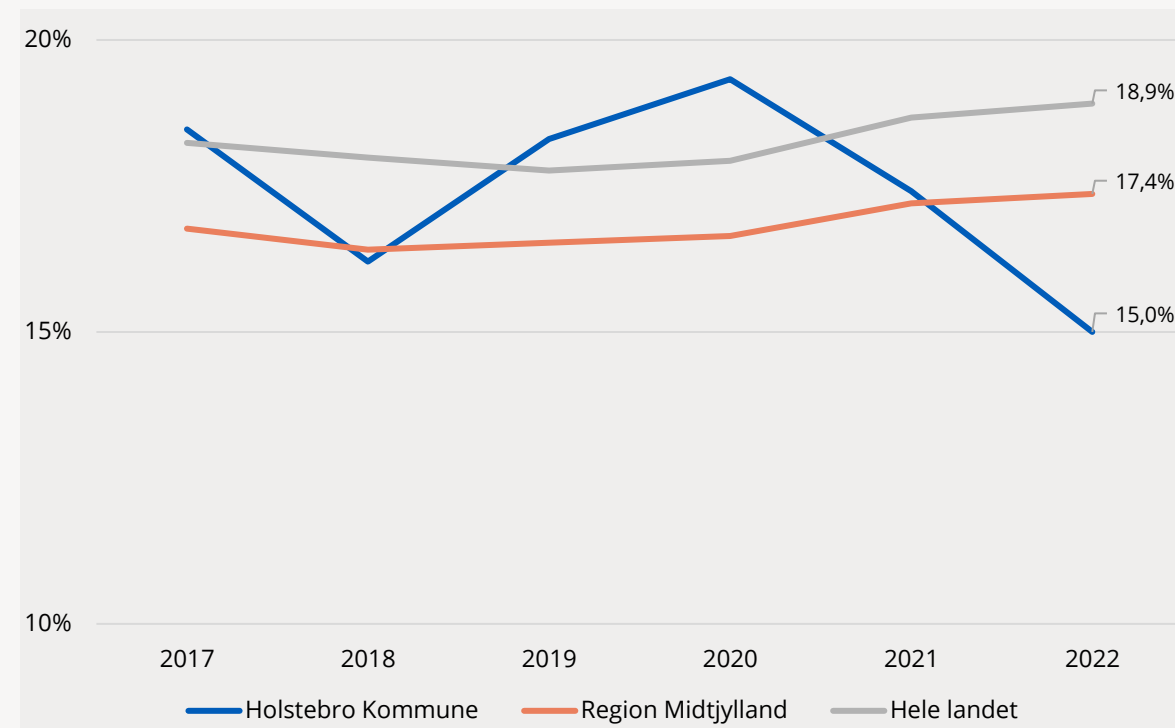
Det fremgår, at Holstebro Kommune både har relativt få kvindelige ledere og få virksomheder med kvindelige ledere. Siden 2020 er der sket et betydeligt fald i antallet af kvindelige ledere.

Figur 2.10. Andel ejerledede selskaber, der har kvindelige ledere, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst to personer i ledelsen.

Figur 2.11. Kvinders andel af samtlige lederstillinger i ejerledede selskaber, 2017-22

Erhvervsrettede tiltag målrettet arbejdskraft og diversitet i Holstebro Kommune

Betydningen af ejerledede virksomheder i Holstebro Kommune

I Holstebro Kommune udgør de ejerledede virksomheder en betydelig andel af den samlede virksomhedsbestand. De er i høj grad med til at karakterisere erhvervslandskabet. De potentialer og udfordringer, der er specifikke for denne gruppe af virksomheder, er vigtige at forholde sig til i den lokale erhvervsindsats.

Udfordringer

Ledigheden i Holstebro Kommune er fortsat lav. Det betyder, at rekrutteringen af nye medarbejdere, særligt for de mindre ejerledede virksomheder, kan være særdeles udfordrende. Mange virksomheder oplever en systemisk udfordring ift. rekrutteringen af arbejdskraft, og de mindre ejerledede virksomheder efterspørger i høj grad services og hjælp til at håndtere dette.

Potentiale for øget international arbejdskraft

Manglen på arbejdskraft og kompetencer er allerede en udfordring og forudses at blive endnu større for danske virksomheder inden for den nære fremtid – også for de ejerledede virksomheder i Holstebro Kommune.

Virksomhederne efterspørger i høj grad services til en intensiveret rekrutteringsindsats. Med den demografiske udvikling af Danmarks befolkning vil international arbejdskraft spille en central rolle i at sikre fortsat vækst og velstand i Danmark. Ikke mindst i Holstebro Kommune.

Initiativ

Et af de initiativer, der tilgodeser de ejerledede virksomheders behov for arbejdskraft, foregår gennem Sprogcenter Nordvestjylland.

Sprogcenter Nordvestjylland spiller en afgørende rolle for integrationen og fastholdelsen af international arbejdskraft. Ved at give internationale borgere et individuelt tilrettelagt sprogforløb med fokus på at få de rette sprogkompetencer til at begå sig på både arbejdspladsen og i lokalmiljøet, bidrager sprogcentret til, at internationale medarbejdere trives og finder fællesskab på arbejdspladsen såvel som privat. Denne ydelse sikrer en grad af service for internationale medarbejdere, der kan være svær at finde ressourcer til for mange ejerledede virksomheder.

Målrettet indsats for at øge inklusionskapaciteten

I Holstebro Kommune arbejder jobcentret målrettet med at øge inklusionskapaciteten i kommunens virksomheder, herunder også de ejerledede. Jobcentrets kerneopgave er at arbejde med bæredygtige, langsigtede løsninger, hvor den enkelte borger såvel som kommunen som helhed bliver tilgodeset. Der skal skabes langvarige løsninger for den enkelte borger og for virksomhederne. Det er nemlig en helt central jobcenteropgave at servicere virksomheder med arbejdskraft.

Jobcentret arbejder med et strategisk fokus på tæt samarbejde med kommunens virksomheder og borgere. Dette samarbejde er karakteriseret af tæt dialog. Sammen tager både virksomhederne og jobcenteret ansvar for at øge inklusionskapaciteten i kommunens virksomheder og få folk fra kanten af arbejdsmarkedet i job.

Jobcentret stiller sig til rådighed med sparring, opfølgning og facilitering af erfaringsudveksling. Derudover tilbyder de hjælp til efterværn og er opmærksomme på støtteforanstaltninger såsom hjælpemidler og personlig assistance.

Grøn omstilling – en nøglebrik til social inklusion

Den førnævnte lave ledighed i Holstebro Kommune understreger vigtigheden af et eksplicit fokus på borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Det handler om at gøre den ledige arbejdsstyrke klar til at træde ind på arbejdsmarkedet og varetage nye opgaver – i særdeleshed opgaver der knytter sig til den grønne omstilling. Derfor er Holstebro Kommune blevet en del af projektet Grøn omstilling – en nøglebrik til social inklusion, der drives af Cabi.

Projektets formål er at hjælpe virksomheder med at finde arbejdskraft til den grønne omstilling blandt ledige fra kanten af arbejdsmarkedet.

For at gøre borgerne klar til at træde ind på arbejdsmarkedet og varetage nye opgaver, er der også fokus på at forbedre deres kompetencer.

Erhvervsrettede tiltag målrettet diversitet i Holstebro Kommune

Samspil med Holstebro Kommunes nye erhvervs- og uddannelsesstrategi

Holstebro Kommunes jobcenter arbejder med flere indsatser, der fokuserer på diversitet og inklusion.

Jobcentret indgår bl.a. i et samarbejde med erhvervsskolerne om at skabe nye kursusudbud til ledige på kanten af arbejdsmarkedet – også i regi af projektet Grøn omstilling – en nøglebrik til social inklusion.

Det indebærer en forankring af en ny metodik, der passer til den gruppe af ledige, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet.

Denne indsats på uddannelsesområdet bidrager samtidig til realiseringen af Holstebro Kommunes nye erhvervs- og uddannelsesstrategi, Energien Flyder – broen til en bæredygtig fremtid.

Der er særligt et samspil med det strategiske spor, der fokuserer på samarbejde om fremtidens grønne uddannelser.

Mentorkurser – støtte til ansatte i arbejdet med mennesker på kanten af arbejdsmarkedet

Jobcentret i Holstebro Kommune udbyder mentorkurser, der består af undervisning inden for forskellige udvalgte temaer kombineret med muligheden for netværk. Deltagerne i mentorkurser er bl.a. ansatte i mindre, ejerledede virksomheder, der har en praktikant fra kanten af arbejdsmarkedet.

På mentorkurset bliver deltagerne klædt på til at forstå, hvilke hensyn der skal tages til den enkelte borger, hvordan man kommunikerer bedst om dette og meget mere.

Med disse indsatser (og mange flere) arbejder Holstebro Kommunes jobcenter aktivt for at øge diversiteten i arbejdsstyrken og i endnu højere grad inkludere borgere på kanten af arbejdsmarkedet, så også de, med deres unikke perspektiv og ståsted i verden, kan bidrage til kommunens erhvervsliv såvel som vores alles velfærd.

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit fokuserer på udviklingen i beskæftigelsen i Holstebro Kommune og kommunens erhvervsmæssige specialisering.

Først holdes den samlede udvikling i den private jobskabelse op mod sammenligningskommunerne, hele regionen og resten af landet.

Derefter går afsnittet i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først ved at vise jobudviklingen og specialiseringen på brancheniveau, samt hvordan den private beskæftigelse er fordelt på små og større virksomheder. Dernæst viser afsnittet kommunens specialisering inden for erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger.

Afslutningsvis kigger afsnittet nærmere på udenlandsk arbejdskraft og virksomhedernes brug af efter- og videreuddannelsessystemet.

Lavere vækst i den private beskæftigelse end i resten af regionen

Udviklingen i den private jobskabelse kan betragtes som en overordnet indikator for kommunernes erhvervspræstationer.

Den sammenfatter således, hvordan den enkelte kommune har klaret sig på underliggende indikatorer som iværksætteri, tiltrækning af virksomheder, omfanget af vækstvirksomheder, eksport, mv.

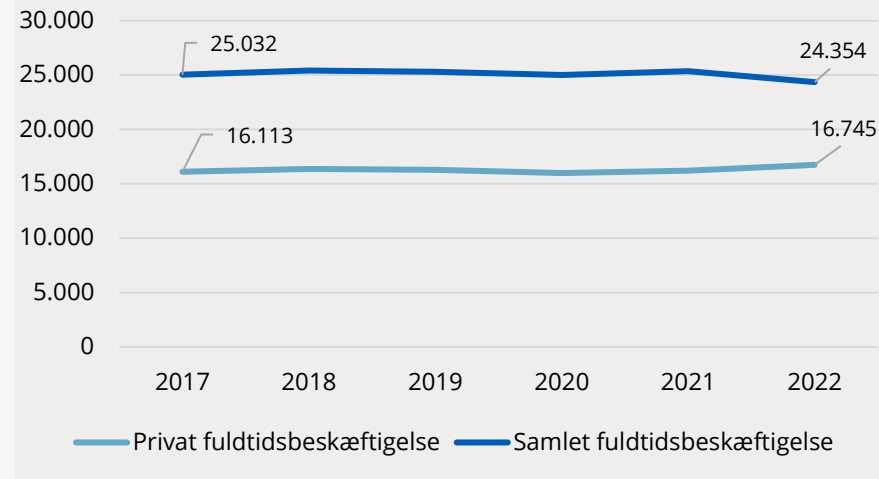
De to øverste figurer fokuserer på udviklingen i perioden 2017-22, mens den nederste figur viser udviklingen i 2023 for lønmodtagere i den private sektor.

Figur 3.1 viser, at der i perioden 2017-22 er sket en vækst i den private fuldtidsbeskæftigelse på godt 600 årsværk i Holstebro Kommune. Det svarer til en vækst på knap fire pct.

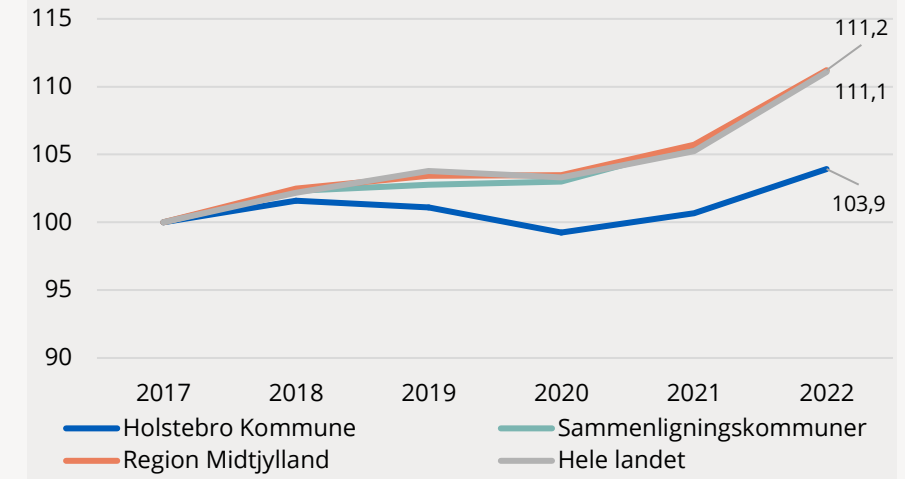
Som det fremgår af figur 3.2, er væksten koncentreret i 2021 og 2022. Set over hele perioden har væksten i Holstebro været noget lavere end i resten af regionen og landet som helhed.

Figur 3.3 viser endvidere, at antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere ved udgangen af 2023 ligger en anelse lavere end ved indgangen til året.

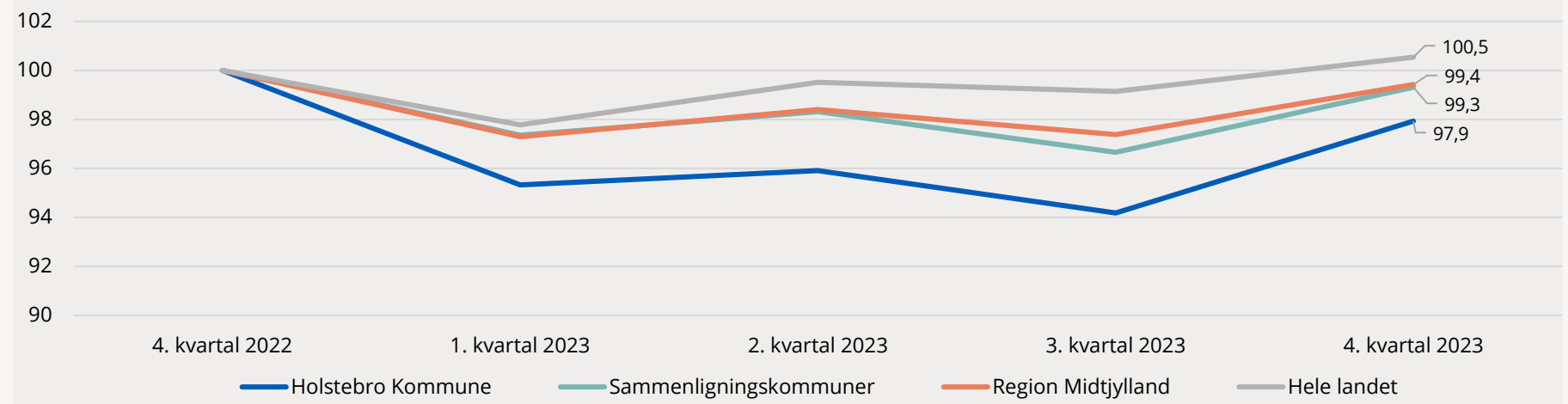
Figur 3.1. Udvikling i den private og samlede fuldtidsbeskæftigelse, 2017-22

Figur 3.2. Indekseret udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i den private sektor (2017=100)

Figur 3.3. Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor, 2023 (4. kvartal 2022=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik (for figur 3.1 og 3.2) og jobindsats.dk (for figur 3.3). Sammenligningskommunerne omfatter: Herning, Horsens, Randers, Silkeborg og Viborg Kommune. I figur 3.3 er beskæftigelsen i den private sektor opgjort ved den samlede beskæftigelse fratrasket beskæftigelsen i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

Handel samt bygge & anlæg har størst beskæftigelse

Tabellen nedenfor giver et overblik over beskæftigelsen og udviklingen heri i Holstebro Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervsmæssige specialisering i Holstebro Kommune i 2022. Det fremgår, at detailhandel, bygge og anlæg samt engroshandel er de største brancher i Holstebro Kommune målt på antallet af fuldtidsjobs, og at disse brancher er vokset i perioden. Fødevareindustrien og de primære erhverv er også betydelige brancher i kommunen og er nøgleerhverv i fødevareklyngen (se figur 3.5). De primære erhverv har oplevet et markant fald i beskæftigelsen. Endelig viser tabellen en stærk specialisering inden for metalindustri i Holstebro Kommune.

Tabel 3.1. Antal private jobs, jobvækst 2017-22 samt erhvervsmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2017-22 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2017-22 (pct.)	Specialisering, 2022
	2017	2022			
Detailhandel	2.106	2.201	5%	5%	1,2
Bygge & anlæg	1.610	1.952	21%	19%	1,2
Engroshandel	1.634	1.785	9%	7%	1,2
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	1.403	1.478	5%	11%	3,2
Metalindustri	1.178	1.110	-6%	-3%	3,3
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1.250	1.033	-17%	2%	1,9
Tekstil-, træ-, papir- og møbelindustri	748	909	21%	7%	1,8
Transport	758	743	-2%	10%	0,7
Operationel service	619	686	11%	13%	0,7
Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri	594	596	0%	12%	1,0
Hoteller og restauranter	405	488	20%	13%	0,7
Sundhedsvæsen	400	467	17%	25%	1,1
Rådgivning, forskning og udvikling	514	412	-20%	19%	0,3
Undervisning	325	396	22%	8%	1,1
Private velfærdsinstitutioner	394	357	-9%	10%	1,0
Andre serviceydelser mv.	353	334	-6%	6%	0,7
Ejendomshandel og udlejning	333	320	-4%	5%	0,8
Finansiering og forsikring	375	294	-22%	9%	0,4
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	233	286	23%	8%	0,3
Kultur og fritid	296	284	-4%	17%	1,0
Tele, IT og information	195	214	10%	24%	0,3
Reklame og øvrig erhvervsservice	153	163	6%	10%	0,5
Forlag, tv og radio	128	140	10%	15%	0,6
Råstof, energi og forsyning mv.	107	97	-9%	22%	0,5
Alle brancher	16.113	16.745	4%	11%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ.

Note: Specialiseringen og jobvæksten for brancherne forlag, tv og radio samt tele, IT og information er baseret på estimerede værdier.

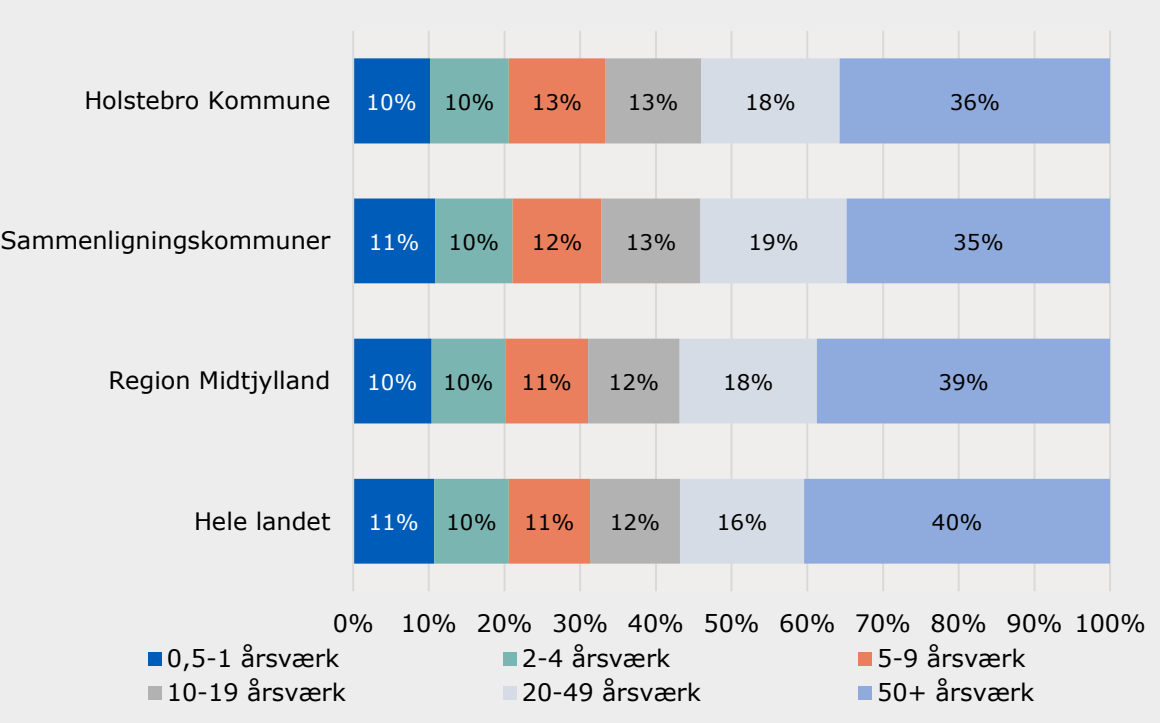
Beskæftigelsens fordeling på virksomhedsstørrelse svarer til resten af landet

Figuren og tabellen nedenfor giver et billede af virksomhedsstrukturen i Holstebro Kommune. Figur 3.4 viser, hvor meget forskellige størrelsesgrupper i 2022 udgjorde af den private beskæftigelse, mens tabel 3.2 viser, hvad jobvæksten har været i hver størrelsesgruppe i perioden 2017-22.

Det fremgår, at fordelingen i Holstebro Kommune i høj grad svarer til fordelingen i sammenligningskommunerne, og at der kun er mindre forskelle i forhold til regionen og hele landet.

Herudover viser tabel 3.2, at fordelingen af jobvæksten adskiller sig noget fra resten af regionen og landet, når der kigges på perioden 2017-22 under ét. Det er især værd at bemærke, at virksomheder med mellem 2-49 årsværk har haft en relativt beskeden vækst i Holstebro Kommune sammenlignet med resten af regionen og landet.

Figur 3.4. Privat fuldtidsbeskæftigelse fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Tabel 3.2. Procentvis udvikling i antal jobs opdelt på virksomhedsstørrelser, 2017-22

Størrelse	Holstebro Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
0,5-1 årsværk	3,4%	3,9%	4,1%	5,0%
2-4 årsværk	-14,5%	-3,3%	-4,4%	-1,5%
5-9 årsværk	-1,0%	7,1%	5,9%	6,6%
10-19 årsværk	-0,1%	11,8%	10,5%	10,7%
20-49 årsværk	4,8%	14,1%	17,4%	14,4%
50+ årsværk	14,5%	19,4%	17,1%	16,6%
Alle virksomheder	3,9%	11,1%	11,2%	11,1%

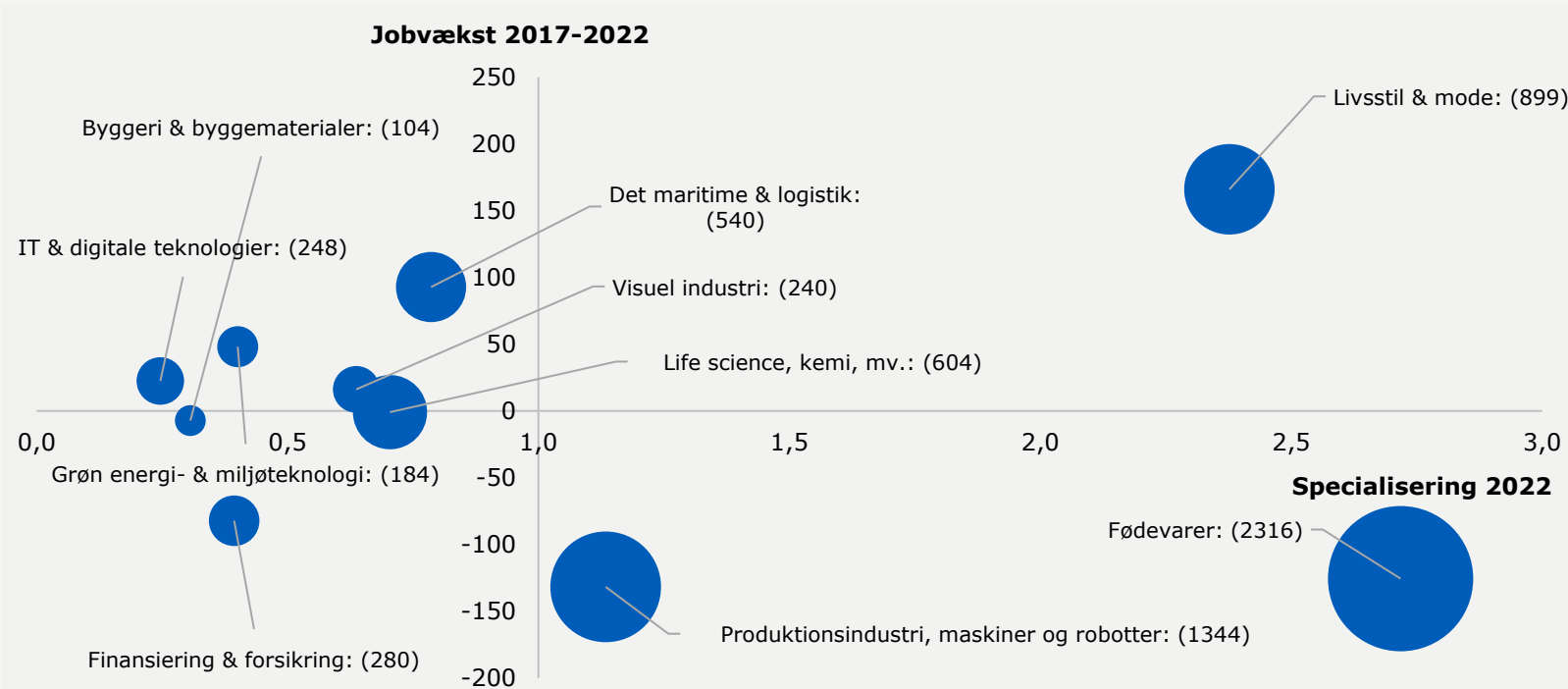
Note: Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes (fx virksomheder med 2-4 årsværk) samlede beskæftigelse i hhv. 2017 og 2022.

Tilbagegang i beskæftigelsen inden for de to største klyngeområder

Hvor udgangspunktet på de forrige sider er alle private virksomheder, fokuserer figur 3.5 på de erhverv, hvor der er etableret nationale klynger. Figuren omfatter dermed ikke lokalt orienterede erhverv som fx detail, restauranter og håndværk, men alene internationalt konkurrerende erhverv, hvor Danmark har etablerede eller spirende styrkepositioner. Figuren viser, hvor meget klyngerne fylder beskæftigelsesmæssigt i kommunen, og om de er i vækst eller oplever tilbagegang målt på antallet af jobs.

Figuren viser, at fødevarer beskæftigelsesmæssigt er den klart største klynge i Holstebro Kommune efterfulgt af produktionsindustri. Samtidig viser figuren, at der har været en tilbagegang i beskæftigelsen inden for de to områder i perioden 2017-22, hvorimod der har været en jobvækst på knap 165 fuldtidsbeskæftigede inden for livsstil og mode. Derudover fremgår det, at Holstebro Kommune især er specialiseret inden for både livsstil og mode (der rummer møbler, design og beklædning) og fødevarer. Med en specialiseringsgrad på 2,7 fylder fødevareklyngen næsten tre gange så meget som i en gennemsnitskommune.

Figur 3.5. Kommunens erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Klyngerne er baseret på statistikarbejdet, der ligger til grund for rapporten "Erhvervsmæssige styrkeområder – Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle erhverv i figuren dækker flere nationale klynger. Fx dækker "grøn energi- og miljøteknologi" både over virksomheder, der er i målgruppen for CLEAN og Energy Cluster.

Figuren viser den erhvervsmæssige specialisering inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger.

I 2022 stod klyngerne for ca. 42 pct. af den samlede private beskæftigelse i Region Midtjylland.

Klyngernes betydning i kommunen er vist gennem tre indikatorer:

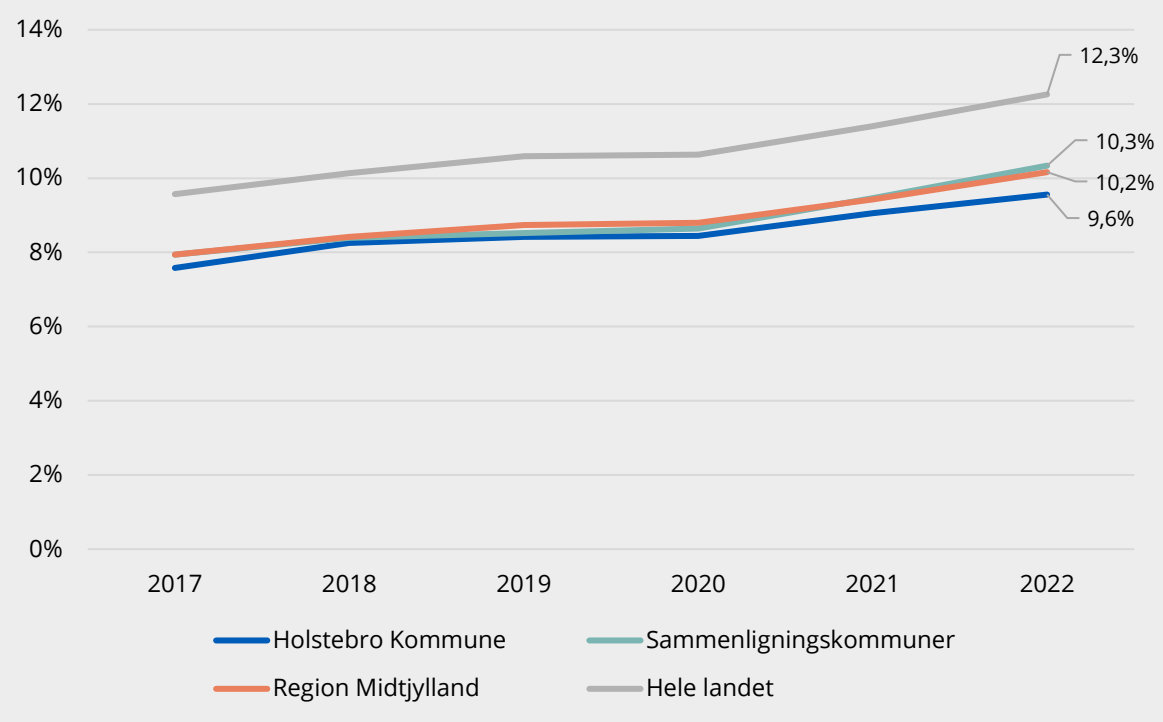
- Cirklerne størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2022. Antal årsværk er angivet i parentes.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af den private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2017-22. Dvs. om klyngen har haft vækst eller tilbagegang de sidste fem år.

Vækst i andelen af udenlandsk arbejdskraft

Jobskabelsen i den private sektor hænger sammen med virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft. I den forbindelse er mulighederne for at rekruttere arbejdskraft fra udlandet vigtig for mange virksomheder. Figur 3.6 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor i Holstebro Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet i perioden 2017-22. Det fremgår, at andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor er vokset i Holstebro Kommune i perioden 2017-22. I 2022 lå andelen på 9,6 pct. i Holstebro Kommune, hvilket er en anelse lavere end i sammenligningskommunerne og regionen som helhed.

Udover adgang til udenlandsk arbejdskraft bidrager en løbende opkvalificering af arbejdsstyrken i form af voksen- og efteruddannelse også til at sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Tabel 3.3 viser, hvor stor en andel af arbejdsstyrken der har deltaget i voksen- og efteruddannelse (VEU) i to forskellige perioder. Tabellen viser, at der også i Holstebro Kommune er sket et betydeligt fald, når perioden 2020-22 sammenlignes med 2017-19. I begge perioder har Holstebro Kommune dog ligget over niveauet i hele landet og regionen.

Figur 3.6. Andel udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.3. Deltagelse i voksen- og efteruddannelse, 2017-22

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2017-19	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2020-22
Holstebro Kommune	15,2%	9,9%
Sammenligningskommuner	13,2%	8,9%
Region Midtjylland	12,4%	8,6%
Hele landet	11,9%	8,8%

Note: Tabellen omfatter alle personer i aldersgruppen 25-74 år.

Erhvervshus

MIDTJYLLAND

4

Iværksætteri og virksomhedsbestand

Dette afsnit fokuserer på tilgang og frafald af virksomheder i Holstebro Kommune. Først vises udviklingen i iværksætteriet i kommunen efterfulgt af tal for overlevelsesraten blandt nye virksomheder samt for konkurser.

Derefter vises tilflytningen og fraflytningen af etablerede virksomheder siden 2018.

Endelig sammenligner afsnittet antallet af virksomheder pr. 1.000 indbyggere med andre midtjyske kommuner.

Etableringsraten på niveau med det regionale gennemsnit

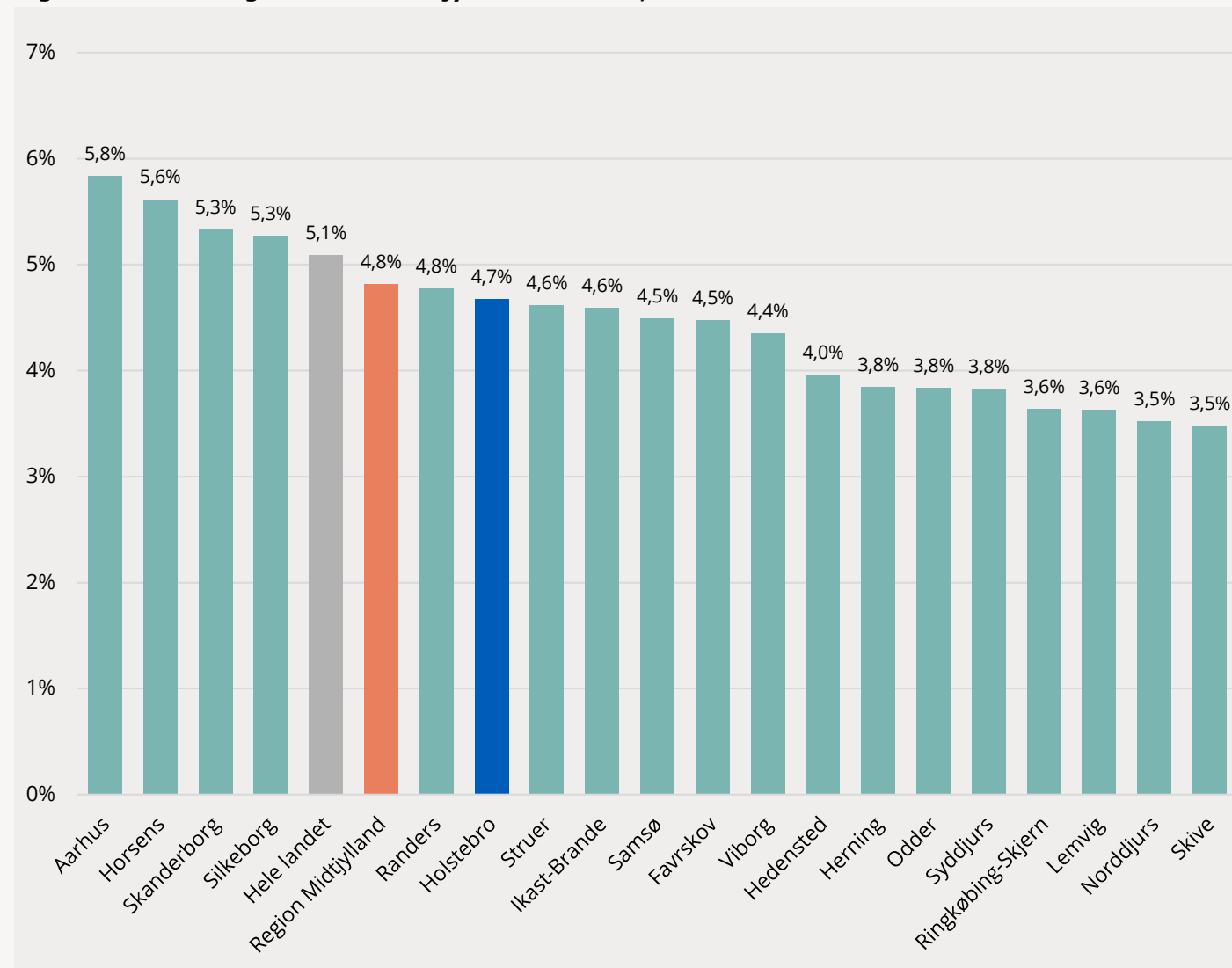
Iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser etableringsraten (andelen af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i 2022) i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Som det fremgår, lå etableringsraten i Holstebro Kommune i 2022 på 4,7 pct., hvilket er på niveau med regionsgennemsnittet og en anelse lavere end landsgennemsnittet.

Figuren viser også, at Aarhus Kommune havde den højeste etableringsrate på 5,8 pct., mens Skive Kommune og Norddjurs Kommune havde de laveste etableringsrater på 3,5 pct.

Figur 4.1. Etableringsrater i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.

Sidste år ændrede Danmarks Statistik metoden bag opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark. Ændringen betyder, at antallet af aktive virksomheder – både etablerede og iværksættervirksomheder – er højere i 2022 end tidligere år.

Ændringen har medført, at der især er kommet flere virksomheder inden for brancherne finansiering og forsikring samt ejendomshandel og udlejning.

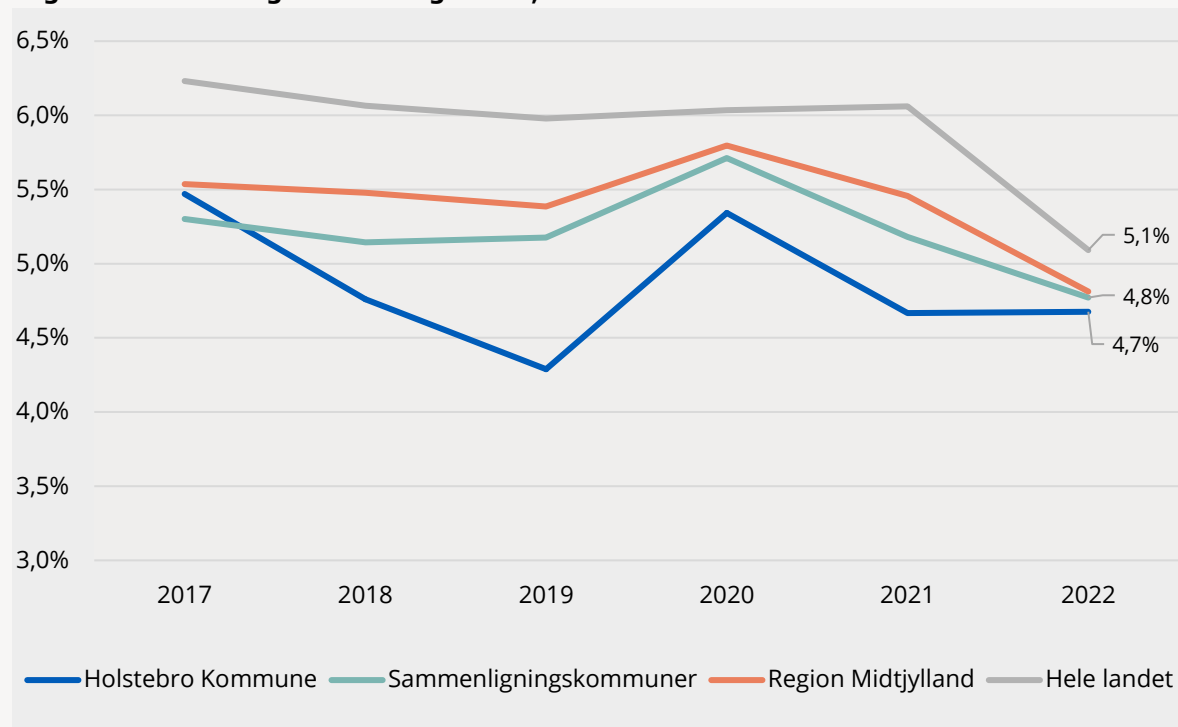
Da ændringen især har medført en stigning i det samlede antal virksomheder, betyder det, at etableringsraten, som vist på næste side, er lavere i 2022 sammenlignet med tidligere år – selvom antallet af iværksættervirksomheder i de fleste kommuner er højere i 2022 sammenlignet med 2021.

Svingende etableringsrater i Holstebro Kommune

Figur 4.2 viser udviklingen i etableringsraten i perioden 2017-22 for Holstebro Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Som det fremgår, faldt etableringsraten i starten af perioden for herefter at stige i 2020 og dernæst falde igen. I 2021 og 2022 lå etableringsraten på 4,7 pct. Generelt har Holstebro Kommune haft en lavere etableringsrate end sammenligningskommunerne og regionen som helhed gennem de seneste år.

Figur 4.2. Udvikling i etableringsraten, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand. Sammenligningskommunerne omfatter: Herning, Horsens, Randers, Silkeborg og Viborg Kommune.

Mange Holstebro-iværksættere inden for bygge og anlæg samt primære erhverv

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 4.1 viser således iværksættervirksomhedernes fordeling på brancheområder i perioden 2021-22 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår det, at Holstebro Kommune, sammenlignet med resten af regionen, har flere iværksættere inden for bygge og anlæg samt de primære erhverv, men færre inden for serviceerhvervene samt information og kommunikation.

Tabel 4.1. Fordeling af iværksættere efter brancher, gennemsnit for 2021-22

Branche	Holstebro Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Finansiering, forsikring og ejendomme	23%	24%	24%	21%
Bygge og anlæg	18%	15%	13%	13%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	11%	8%	7%	6%
Videnservice	10%	12%	12%	14%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	9%	8%	8%	9%
Detailhandel	8%	7%	7%	6%
Hoteller og restauranter	5%	5%	5%	5%
Operationel service	5%	8%	7%	8%
Industri	4%	4%	3%	3%
Information og kommunikation	3%	5%	6%	8%
Transport	2%	3%	3%	5%
Engroshandel	2%	3%	2%	2%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Iværksættervirksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget. Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

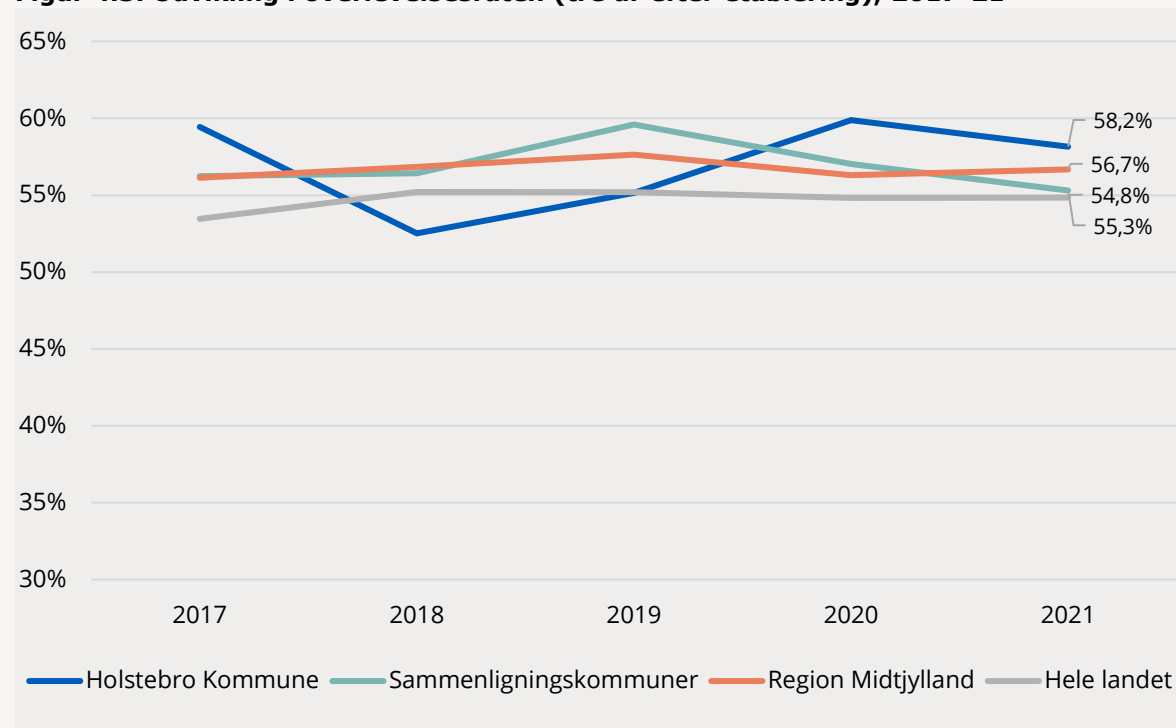
Lille fald i overlevelsesraterne i 2021

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet, efter at de er etableret. Figurene nedenfor viser overlevelsesraterne henholdsvis tre og fem år efter etablering for iværksættere i Holstebro Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

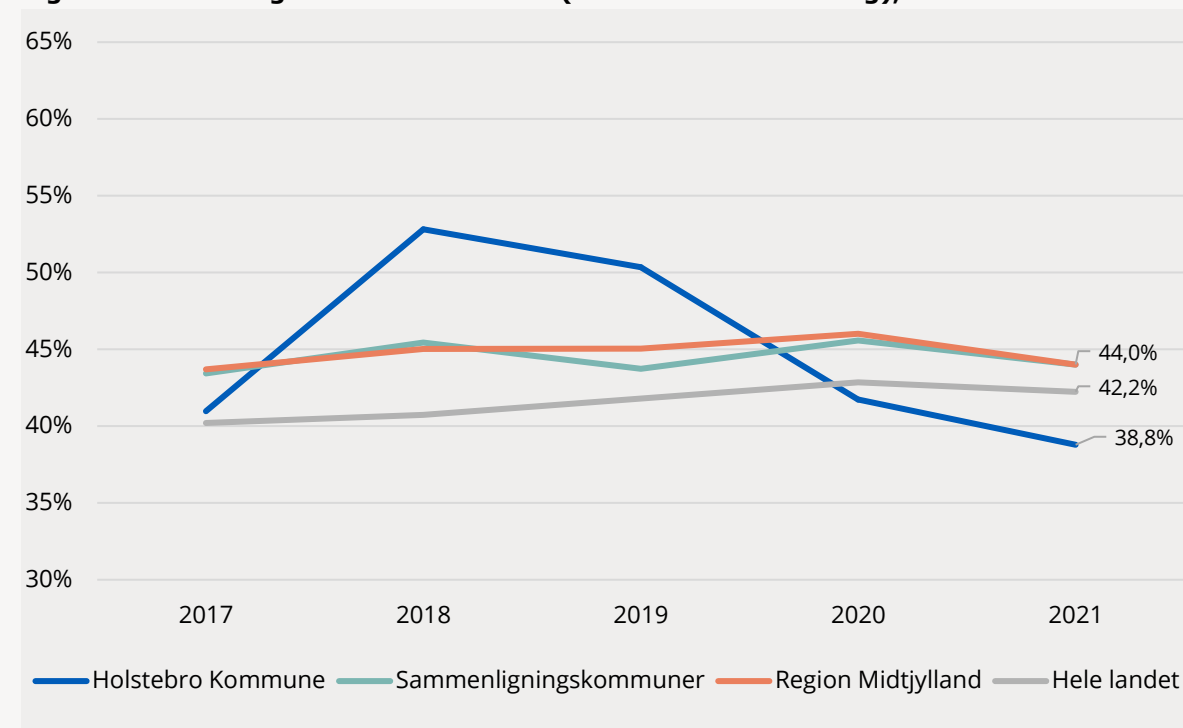
Overlevelsesraten svinger typisk en del fra år til år i de enkelte kommuner. Figur 4.3 viser, at den treårige overlevelsesrate i Holstebro Kommune er vokset fra 2018-20. På trods af et mindre fald i 2021 ligger Holstebro Kommune over regions- og landsgennemsnittet.

Figuren til højre viser, at den femårige overlevelsesrate var relativt høj i 2018 og 2019 i Holstebro Kommune sammenlignet med resten af regionen og landet. Efter 2019 er overlevelsesraten dog faldet, så kommunen ligger under regions- og landsgennemsnittet i 2020 og 2021.

Figur 4.3. Udvikling i overlevelsesraten (tre år efter etablering), 2017-21

Figur 4.4. Udvikling i overlevelsesraten (fem år efter etablering), 2017-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Danmarks Statistik har i 2022 justeret opgørelsen af overlevede virksomheder. Derfor kan overlevelsesraterne i denne rapport ikke sammenlignes med overlevelsesraterne i sidste års rapport.

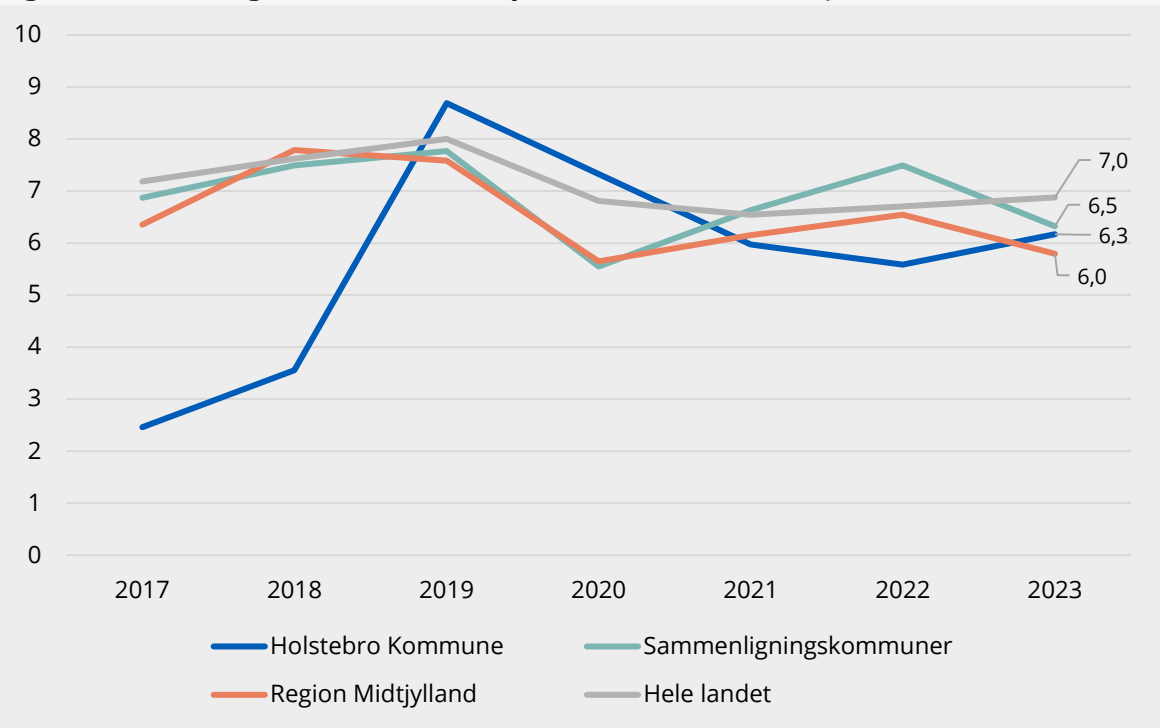
Holstebro Kommune ligger lidt under landsgennemsnittet for antal konkurser i 2023

En anden indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 4.5 viser udviklingen i omfanget af konkurser – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. Tabel 4.2 viser, hvordan konkurserne i kommunen fordeler sig på hovedsektorer.

Det fremgår, at antallet af konkurser i Holstebro Kommune i det meste af perioden har ligget tæt på niveauet i resten af regionen og landet. I 2023 gik ca. seks ud af 1.000 virksomheder konkurs i Holstebro Kommune mod syv virksomheder i hele landet.

Tabellen viser, at der i de viste år har været flest konkurser inden for service og handel, der også rummer flest virksomheder. Derudover viser tabellen, at industriens andel af konkurserne i Holstebro Kommune er faldet i perioden, mens transportsektorens andel er vokset.

Figur 4.5. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2017-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkurs er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2023 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2017-22.

Tabel 4.2. Fordeling af konkurser i Holstebro Kommune på sektorer, 2017-23

Sektor	2017	2020	2023
Service	38%	14%	29%
Handel	25%	41%	38%
Industri	25%	5%	4%
Bygge og anlæg	13%	14%	13%
Transport	0%	14%	13%
Primære erhverv	0%	14%	4%
I alt	100%	100%	100%

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

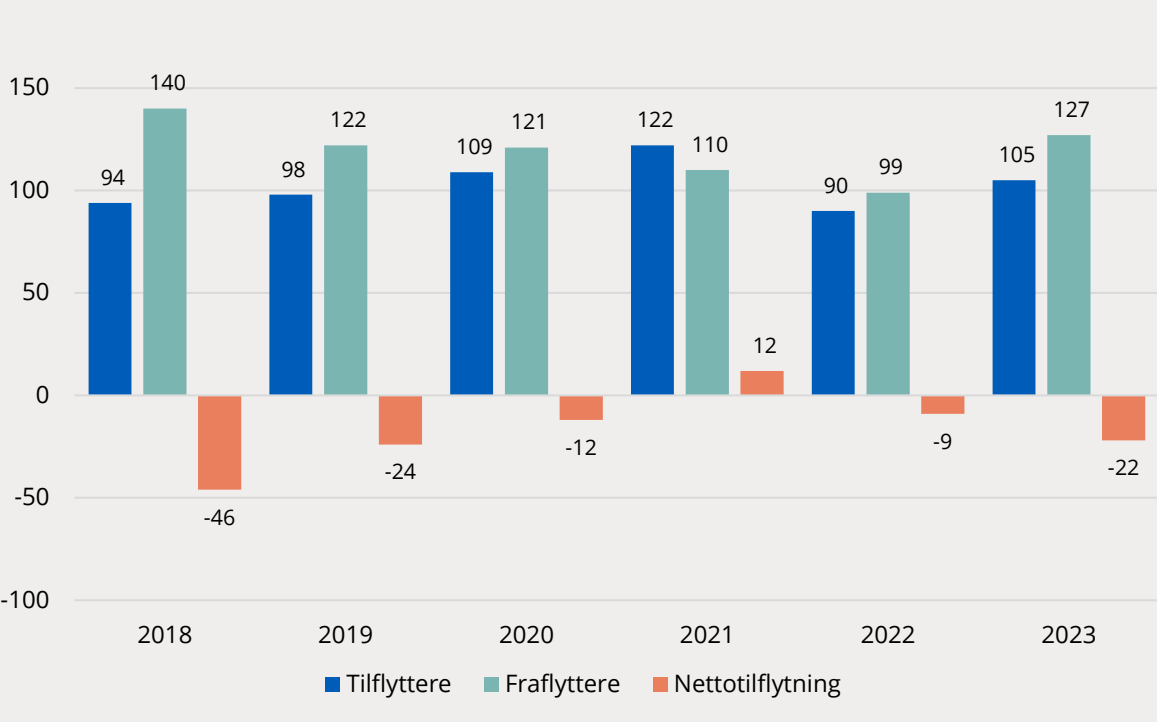
Flere virksomheder flytter fra end til Holstebro Kommune

Et andet pejlemærke for erhvervsvilkårene i en kommune er forholdet mellem til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 4.6 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen til Holstebro Kommune i perioden 2018-23. Samtidig viser figur 4.7, hvordan til- og fraflytningerne var fordelt på hovedsektorer i 2023.

Det fremgår, at der – med undtagelse af 2021 – har været flere virksomheder, som er flyttet fra end til Holstebro Kommune. I 2023 flyttede 127 virksomheder fra Holstebro Kommune, mens 105 virksomheder flyttede til. Over hele perioden har der været en nettotraflytning på 104 virksomheder.

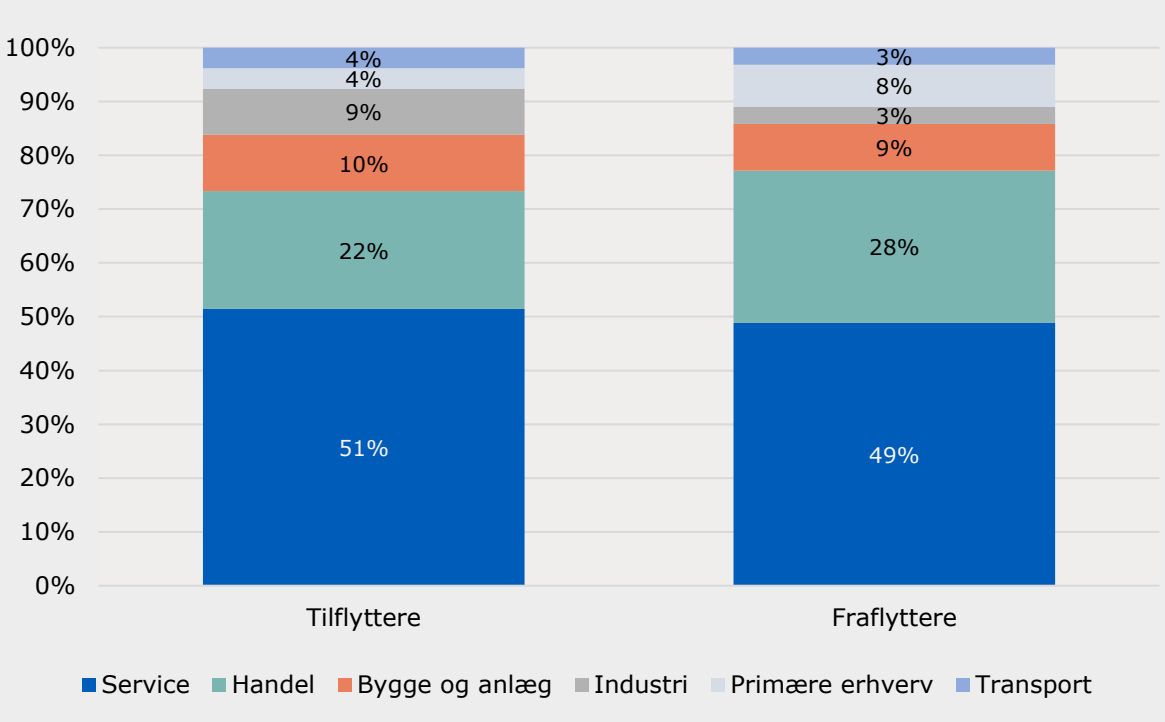
Figuren til højre viser, at handelsvirksomhederne og virksomheder inden for de primære erhverv udgør en lidt større andel blandt fraflytterne end blandt tilflytterne, mens det omvendte gør sig gældende for industrivirksomhederne.

Figur 4.6. Til- og fraflytning af virksomheder i Holstebro Kommune, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).
Note: Antallet af virksomheder omfatter udvalgte selskabsformer (enkeltmandsvirksomhed, PMV, I/S, A/S, ApS, mv.) og ikke fonde, foreninger, offentlige virksomheder, mv. Omfatter ikke holdingselskaber eller filialer. Denne afgrænsning adskiller sig fra forrige side.

Figur 4.7. Fordeling af til- og fraflytninger på sektorer i Holstebro Kommune, 2023

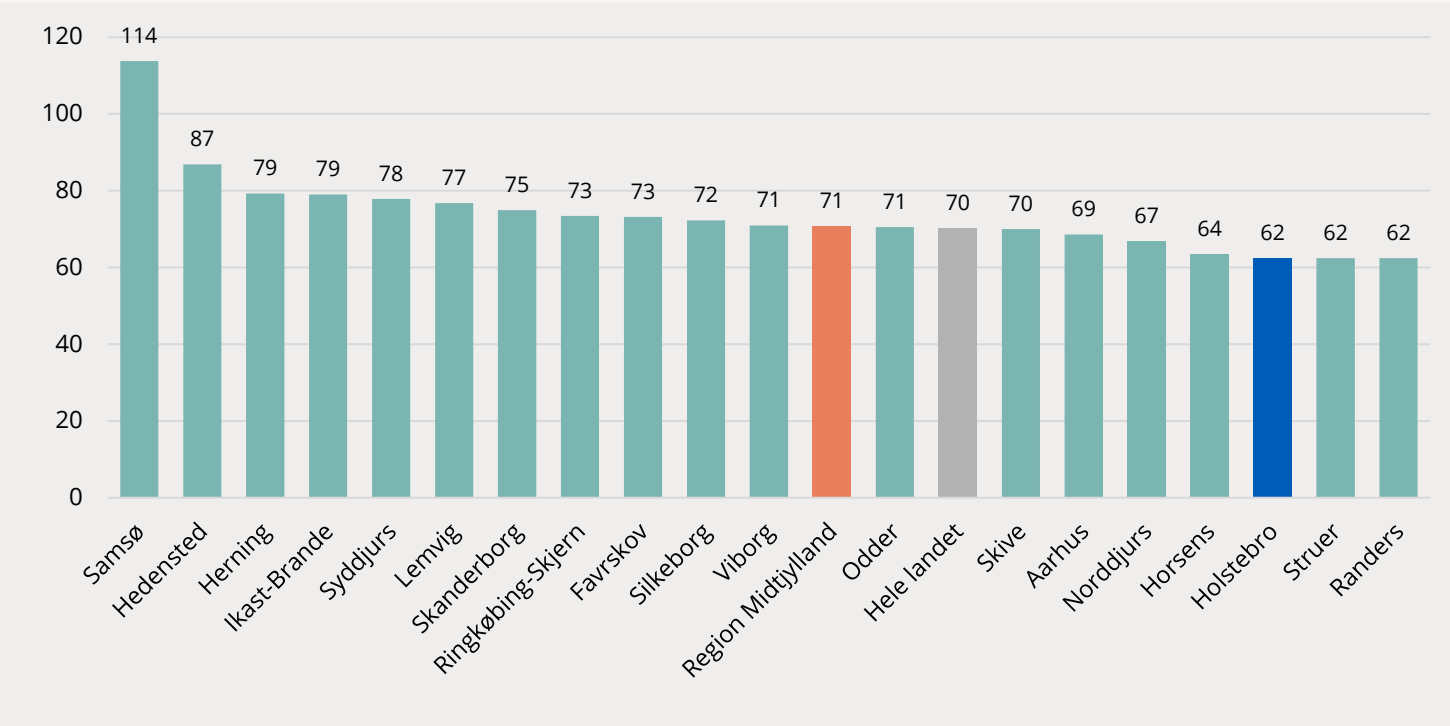
Få virksomheder pr. indbyggere i Holstebro Kommune

En sammenfattende indikator for en kommunes erhvervsvenlighed er antallet af private virksomheder holdt op mod kommunens størrelse. Den er således et samlet udtryk for iværksætteri, overlevelse af nye virksomheder, konkurser samt til- og fraflytninger over årene. Figur 4.8 viser antallet af virksomheder sat i forhold til indbyggertallet. Herudover viser figur 4.9 Holstebro-virksomhedernes fordeling på hovedsektorer holdt op mod regionen som helhed.

Figur 4.8 viser, at der i Holstebro Kommune i 2022 var 62 virksomheder pr. 1.000 indbyggere, hvilket er det laveste niveau i regionen.

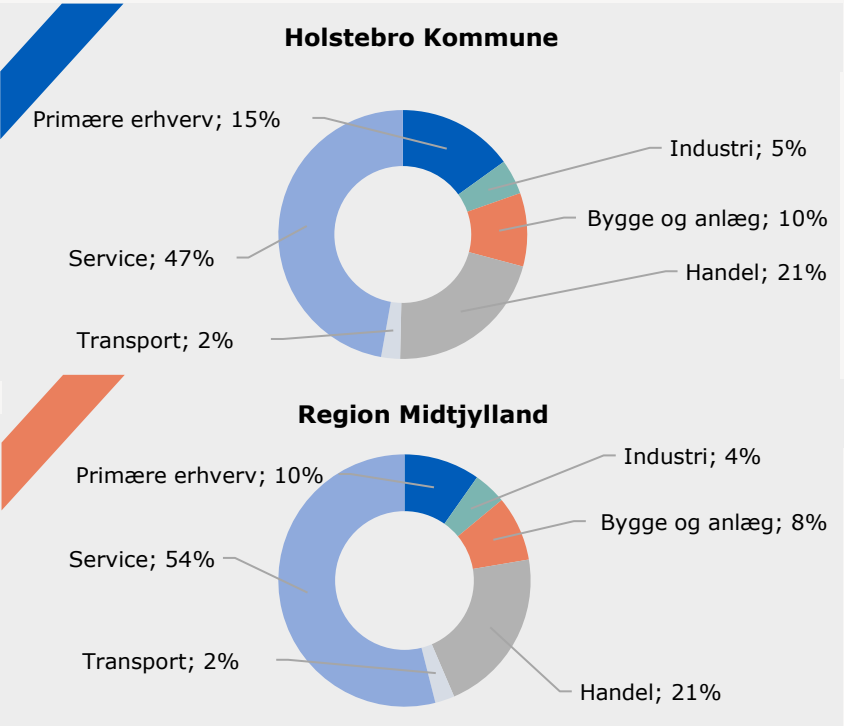
Når det kommer til fordelingen på sektorer, viser figur 4.9, at Holstebro Kommune i forhold til regionsgennemsnittet har relativt mange virksomheder inden for de primære erhverv og færre inden for service.

Figur 4.8. Antal reelle virksomheder pr. 1.000 indbyggere i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Reelle virksomheder er afgrænset til virksomheder i den private sektor, der i det pågældende år har en økonomisk aktivitet, som svarer til mindst et halvt årsværk i den pågældende branche.

Figur 4.9. Fordeling af reelle virksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

5

Vækstvirksomheder og eksport

Dette afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi har udviklet sig.

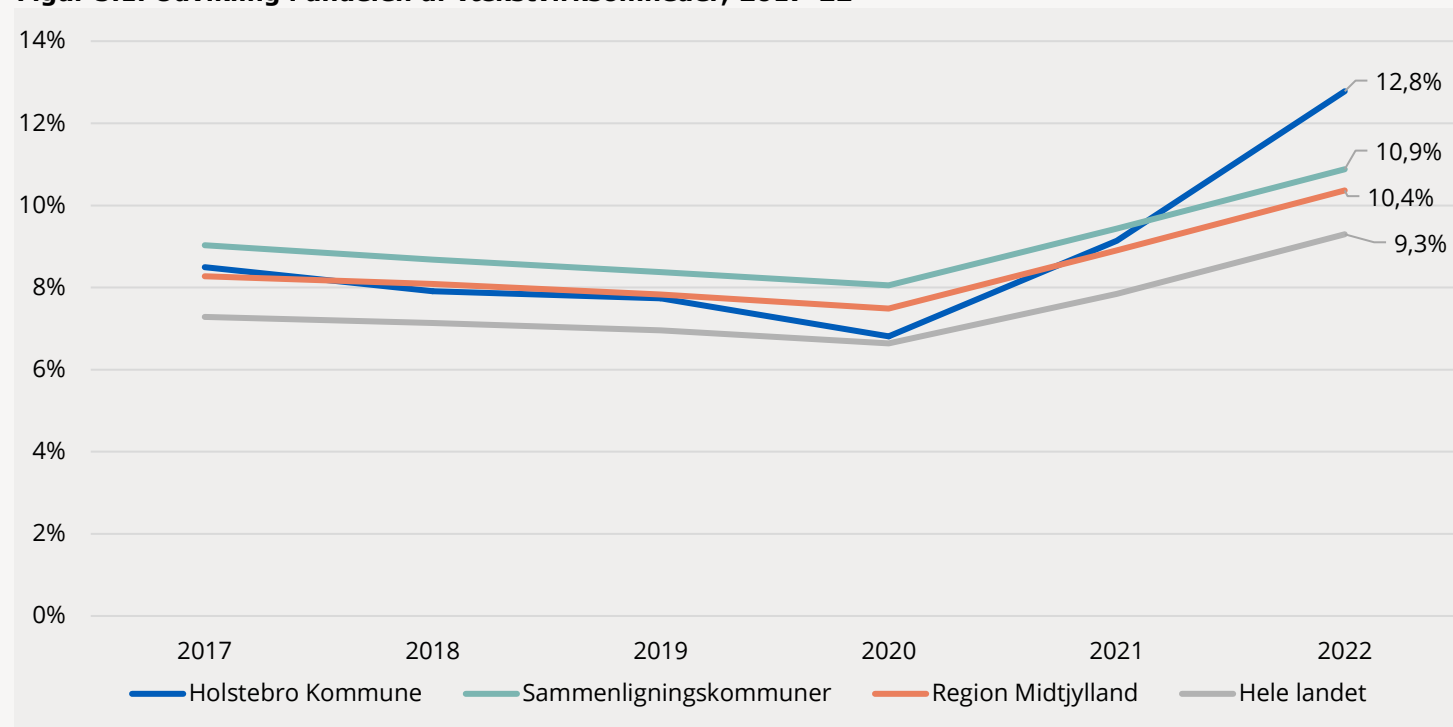
Betydelig stigning i andelen af vækstvirksomheder i Holstebro Kommune

Figur 5.1 viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2017-22 for Holstebro Kommune, sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet. Endvidere viser figur 5.2 vækstvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer. Opgørelsen fokuserer kun på virksomheder inden for erhverv, der konkurrerer internationalt (typisk i form af erhverv med eksport eller erhverv med mange underleverancer til eksportvirksomheder).

Det fremgår, at der de seneste to år er sket en betydelig stigning i andelen af vækstvirksomheder i Holstebro Kommune, således at de i 2022 udgjorde ca. 13 pct. af virksomhederne i kommunen. Det er højere end regionsgennemsnittet på ca. ti pct.

Figuren til højre viser, at Holstebro Kommune sammenlignet med hele regionen har relativt mange vækstvirksomheder inden for bygge og anlæg samt de primære erhverv og lidt færre inden for serviceerhvervene.

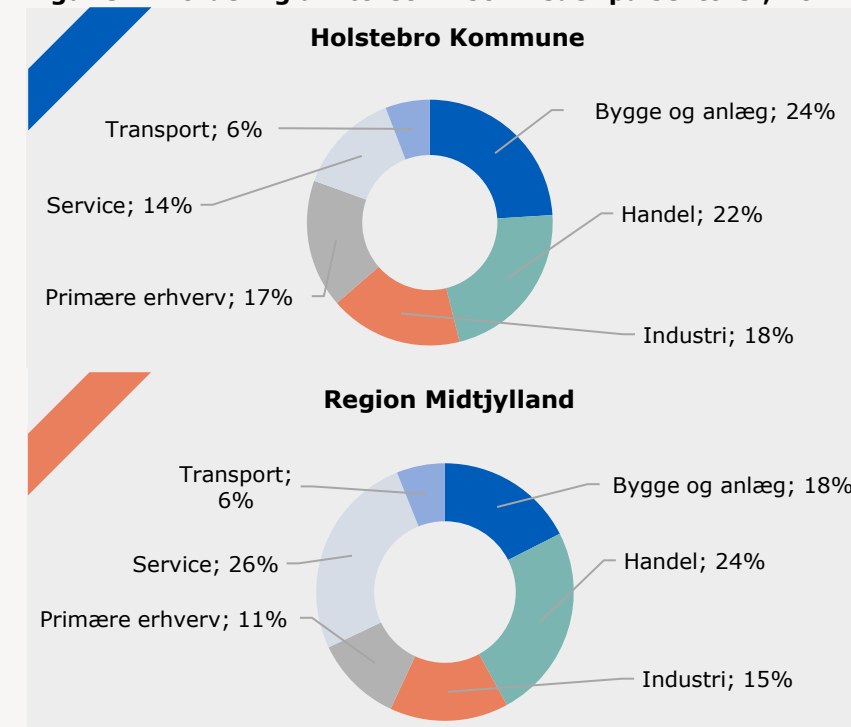
Figur 5.1. Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Vækstvirksomheder er opgjort inden for internationalt konkurrerende erhverv. Sammenligningskommunerne omfatter: Herning, Horsens, Randers, Silkeborg og Viborg Kommune.

Figur 5.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

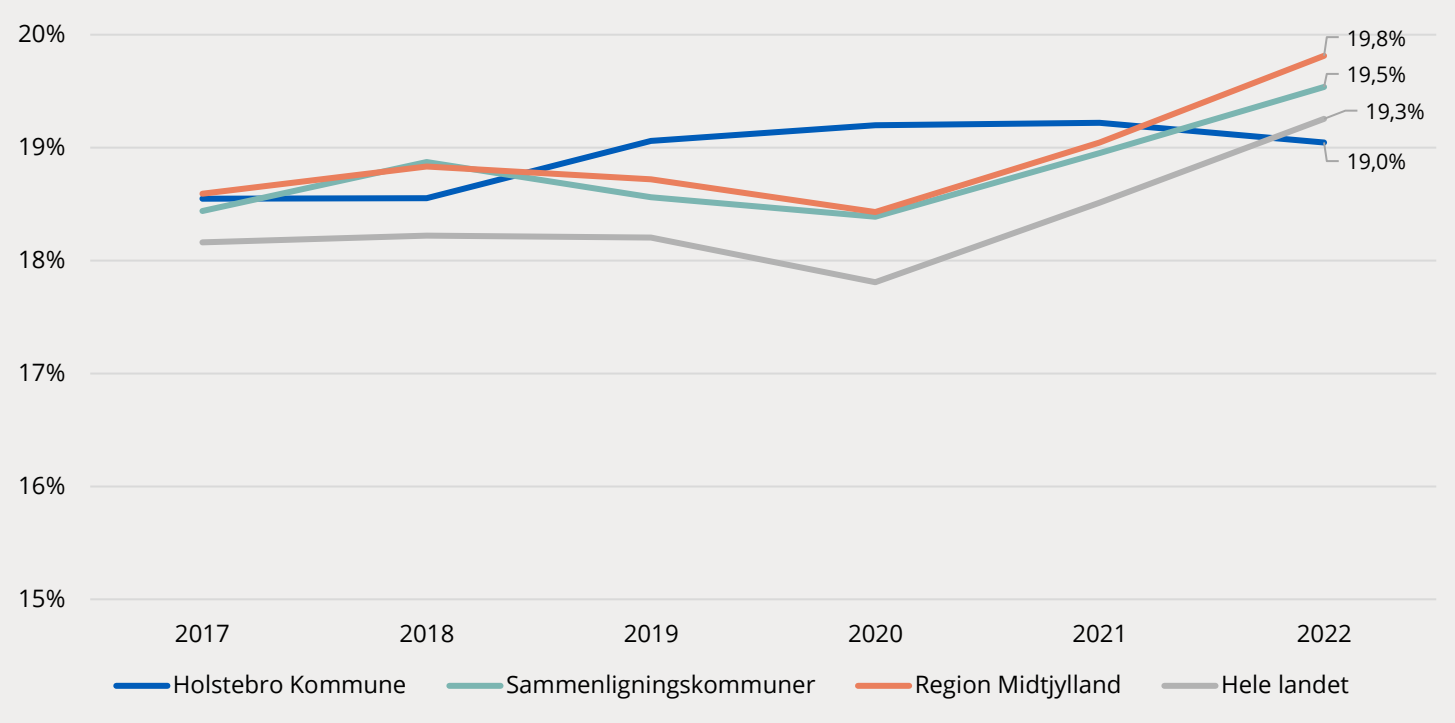
Stabil andel eksportvirksomheder gennem de seneste år

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2017-22, mens figur 5.4 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Holstebro Kommune og Region Midtjylland under ét.

Den første figur viser, at andelen af eksportvirksomheder de seneste år har ligget stabilt på omkring 19 pct. i Holstebro Kommune. Siden 2020 er andelen af eksportvirksomheder vokset i resten af regionen og landet, hvilket betyder, at kommunen ligger en anelse under regionen og landet som hele i 2022.

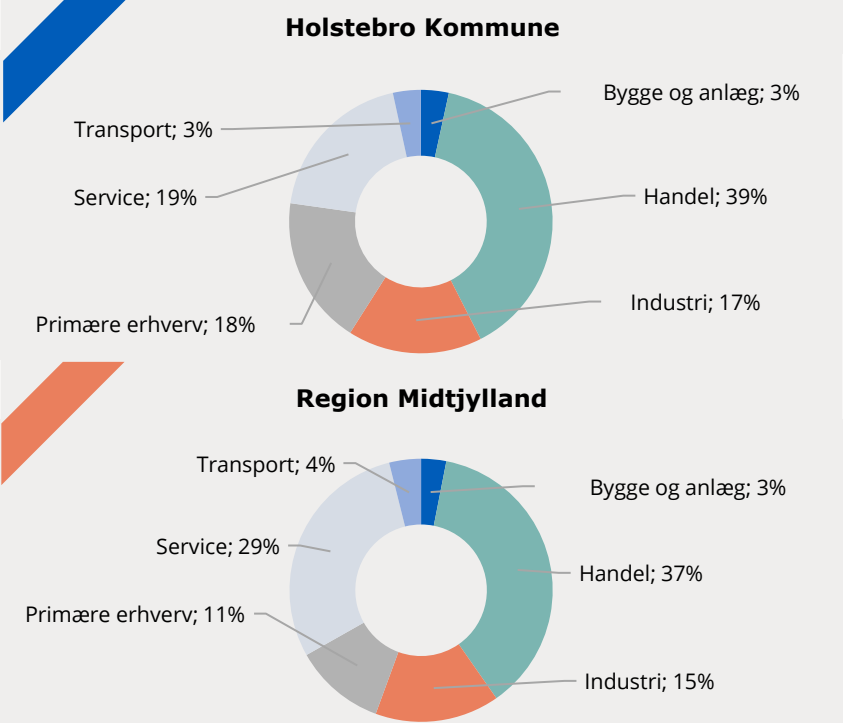
På eksportområdet fylder landbrugsvirksomhederne meget i Holstebro Kommune sammenlignet med resten af regionen, mens det modsatte gør sig gældende for servicevirksomhederne.

Figur 5.3. Udviklingen i andelen af eksportvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfriget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfriget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra i år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Figur 5.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

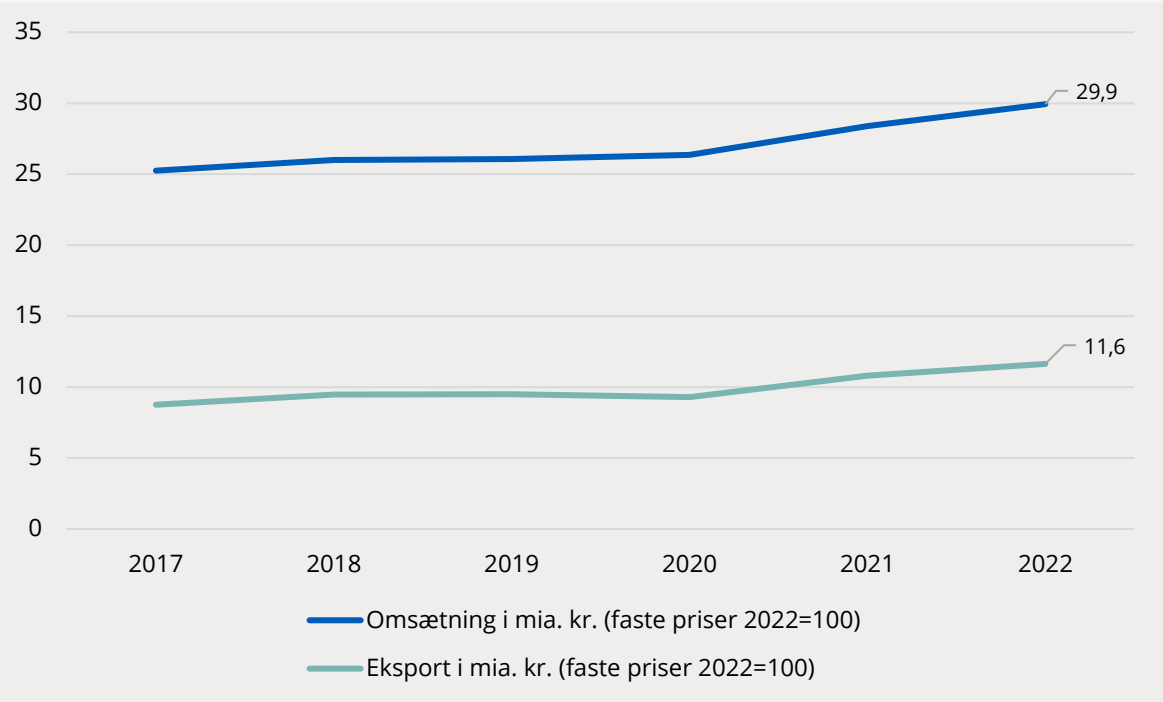
Øget eksport i perioden 2020-22

Mens analysen på forrige side gav et billede af, hvor mange virksomheder der eksporterer, giver figurene nedenfor et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 5.5 udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport. Figur 5.6 sammenligner eksportens andel af omsætningen med andre kommuner, regionen og hele landet.

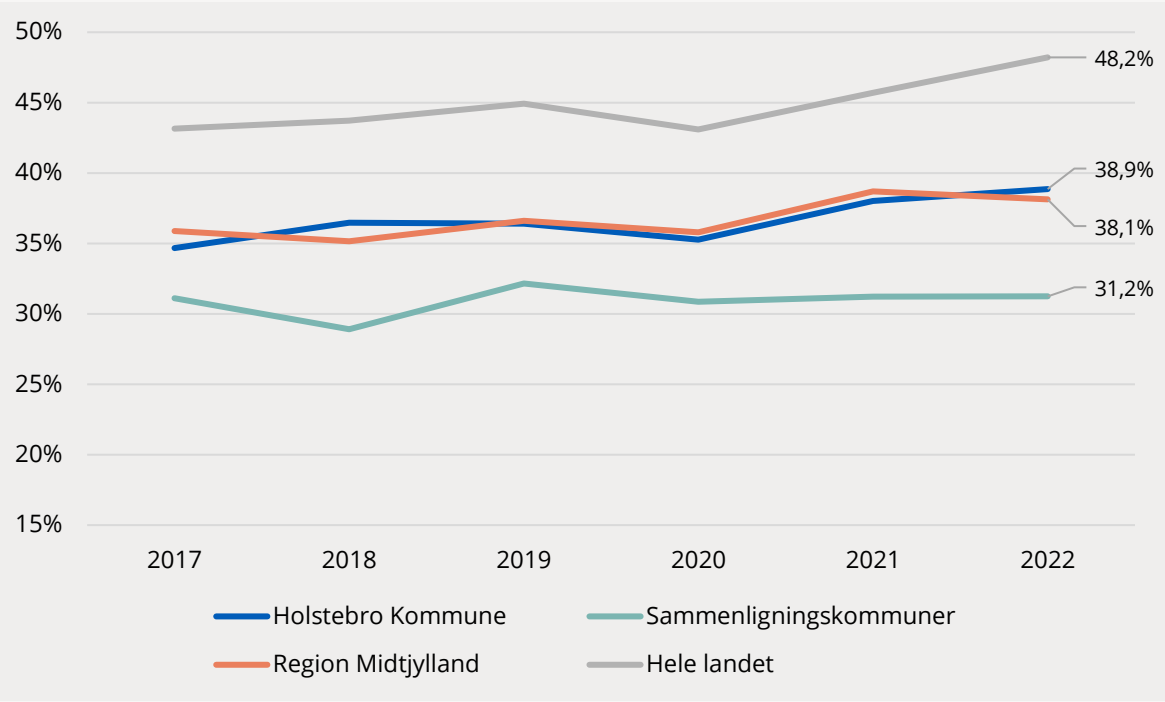
Det fremgår, at den samlede eksportværdi blandt Holstebro-virksomhederne er vokset fra ni til knap 12 mia. kr. i perioden. Den samlede omsætning i eksportvirksomhederne er ligeledes vokset i perioden – fra 25 til 30 mia. kr. Udviklingen i eksporten og omsætningen har været særligt markant i perioden 2020-22.

Figuren til højre viser, at eksportens andel af den samlede omsætning i Holstebro Kommune har svaret til regionsgennemsnittet i hele perioden. Eksportandelen er dog fortsat relativt lav, når der sammenlignes med hele landet.

Figur 5.5. Udviklingen i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Holstebro Kommune i mia. kr. (2022-priser), 2017-22

Figur 5.6. Udviklingen i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik
Note: Eksporten er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket indenlandsk salg. Opgjort i faste priser (2022-priser). Eksportværdi og omsætning er opgjort på kommuneniveau på baggrund af arbejdsstedernes placering. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfritaget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfritaget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra i år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Profilanalyse – Highlights

Dette afsnit indeholder nøglefigurer om den lokale og specialiserede vejledning af iværksættere og virksomheder i Region Midtjylland, herunder forskelle på tværs af kommuner i andelen af vejledte.

Afsnittet viser også, hvor stor en andel af de vejledte der ligger inden for vækstlaget i kommunerne.

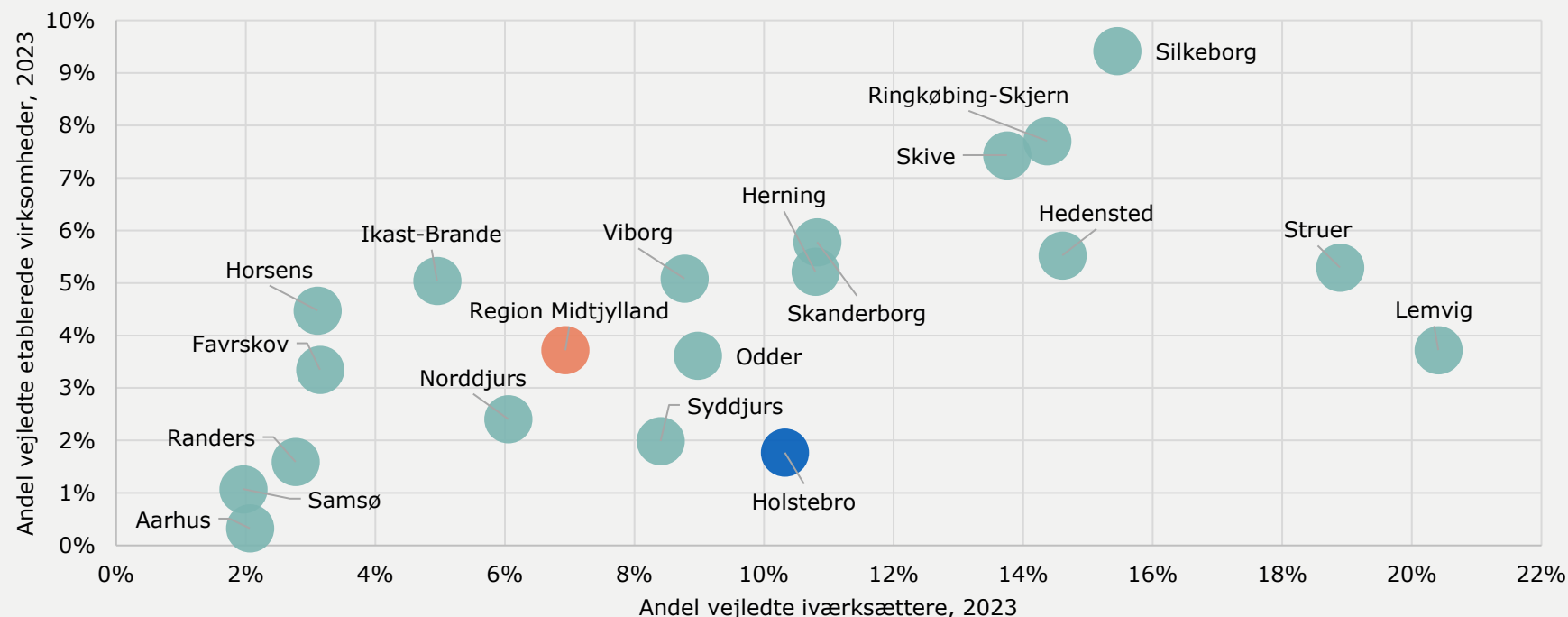
For en mere detaljeret analyse af de vejledtes profil, herunder årsværk, omsætning og eksport, henvises til profilanalyse 2024.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – lokal erhvervsservice

Figur 6.1 giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel vejledning. Deltagelse i netværk, arrangementer, projekter, mv. er ikke omfattet af figuren.

Det fremgår, at andelen af lokalt vejlede Holstebro-iværksættere ligger over andelen for hele Region Midtjylland. Omvendt er der en lavere andel af de etablerede virksomheder fra Holstebro Kommune, der har modtaget lokal vejledning i forhold til andelen i regionen som helhed.

Figur 6.1. Andel virksomheder, der har modtaget lokal vejledning i 2023, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

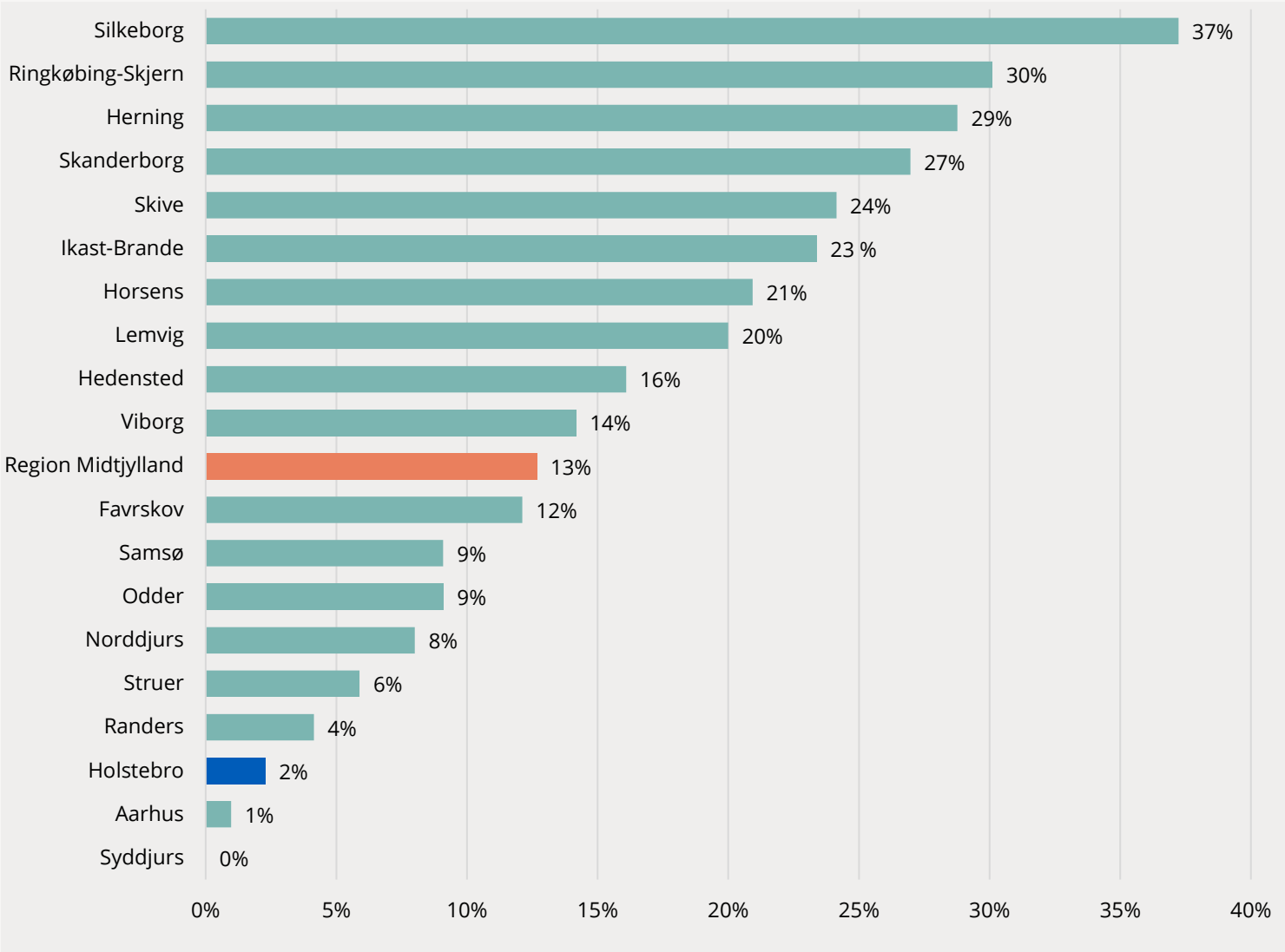
Andelen af vejlede iværksættere og etablerede virksomheder er lavere i dette års Profilanalyse end i tidligere års analyser.

Årsagen er, at Danmarks Statistik har ændret metoden til opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark, hvilket har medført, at flere virksomheder end tidligere betragtes som aktive virksomheder i de midtjyske kommuner.

Andelen af vejlede iværksættere og etablerede virksomheder i dette års rapport kan derfor ikke sammenlignes med andelen fra tidligere år.

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – lokal erhvervsservice

Figur 6.2. Andel af virksomheder i vækstlaget, der er vejledt i den lokale erhvervsservice, 2023

Figuren til venstre viser, hvor stor en andel af virksomhederne i vækstlaget (se definition nederst på siden) der har modtaget lokal vejledning i hver af de midtjyske kommuner i 2023.

Det fremgår, at to pct. af vækstvirksomhederne i Holstebro Kommune modtog vejledning lokalt i 2023. Til sammenligning er gennemsnittet for hele regionen på 13 pct.

Som det fremgår, er der stor spredning på tværs af kommunerne.

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.
Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2020 til 2022 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

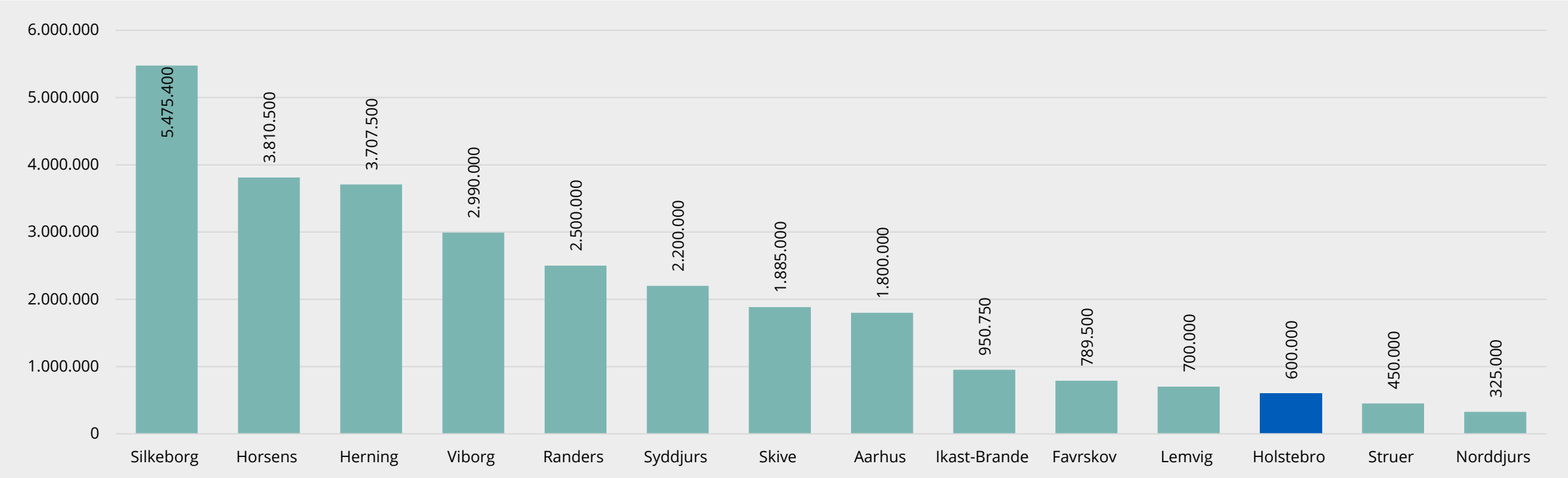
Kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2023

Omfanget af lokalt vejledte bør naturligvis ses i lyset af de ressourcer, som operatøren af lokal erhvervsservice har til rådighed til erhvervsservice. Det er op til den enkelte kommune at afgøre, hvor mange midler der skal afsættes til lokal erhvervsservice.

Figuren nedenfor viser størrelsen af bevillingen til den lokale erhvervsserviceoperatør, der i nogle kommuner er Erhvervshus Midtjylland, mens operatøren i andre kommuner er et lokalt erhvervsråd. Operatøren kan også være en enhed i forvaltningen.

Beløbene er oplyst af de enkelte kommuner og dækker i nogle kommuner primært over udgifter til vejledning af førstartere, iværksættere og virksomheder, mens de i andre kommuner også dækker over udgifter til bredere erhvervsfremmeprojekter. Beløbene er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Figur 6.3. Kommunal bevilling (kr.) til operatør af lokal erhvervsservice, 2023

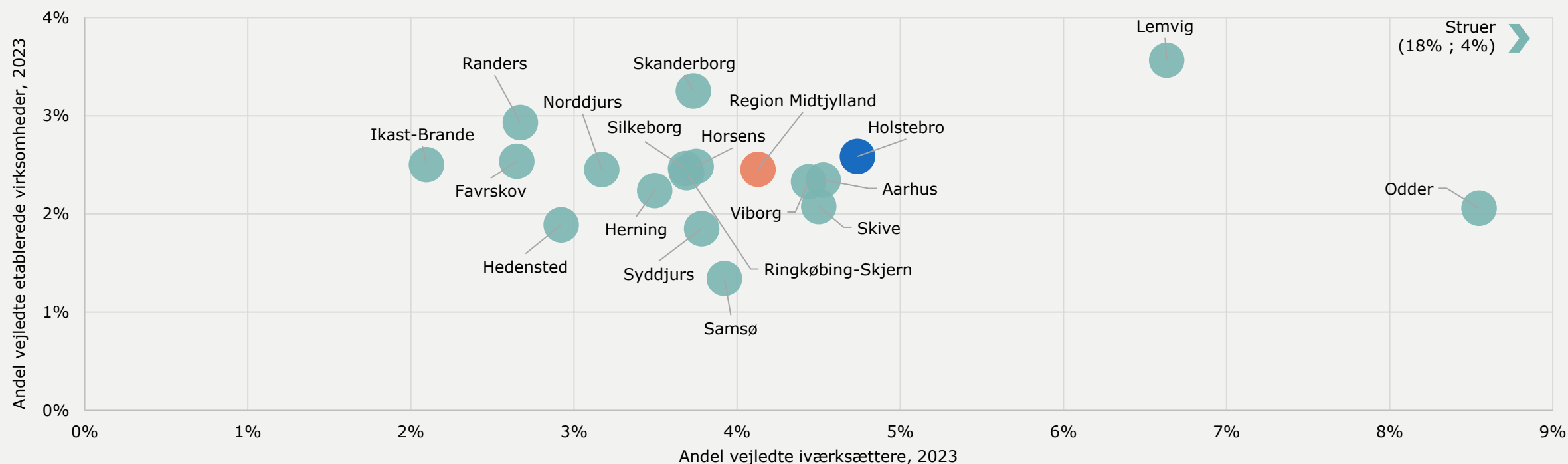
Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra lokal erhvervsservice.
Note: Der er ikke oplysninger om Hedensted, Horsens, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Syddjurs og Skanderborg Kommune.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – specialiseret erhvervsservice

Figuren nedenfor giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Virksomheder, der alene har deltaget i arrangementer og kollektive forløb, er ikke omfattet af figuren.

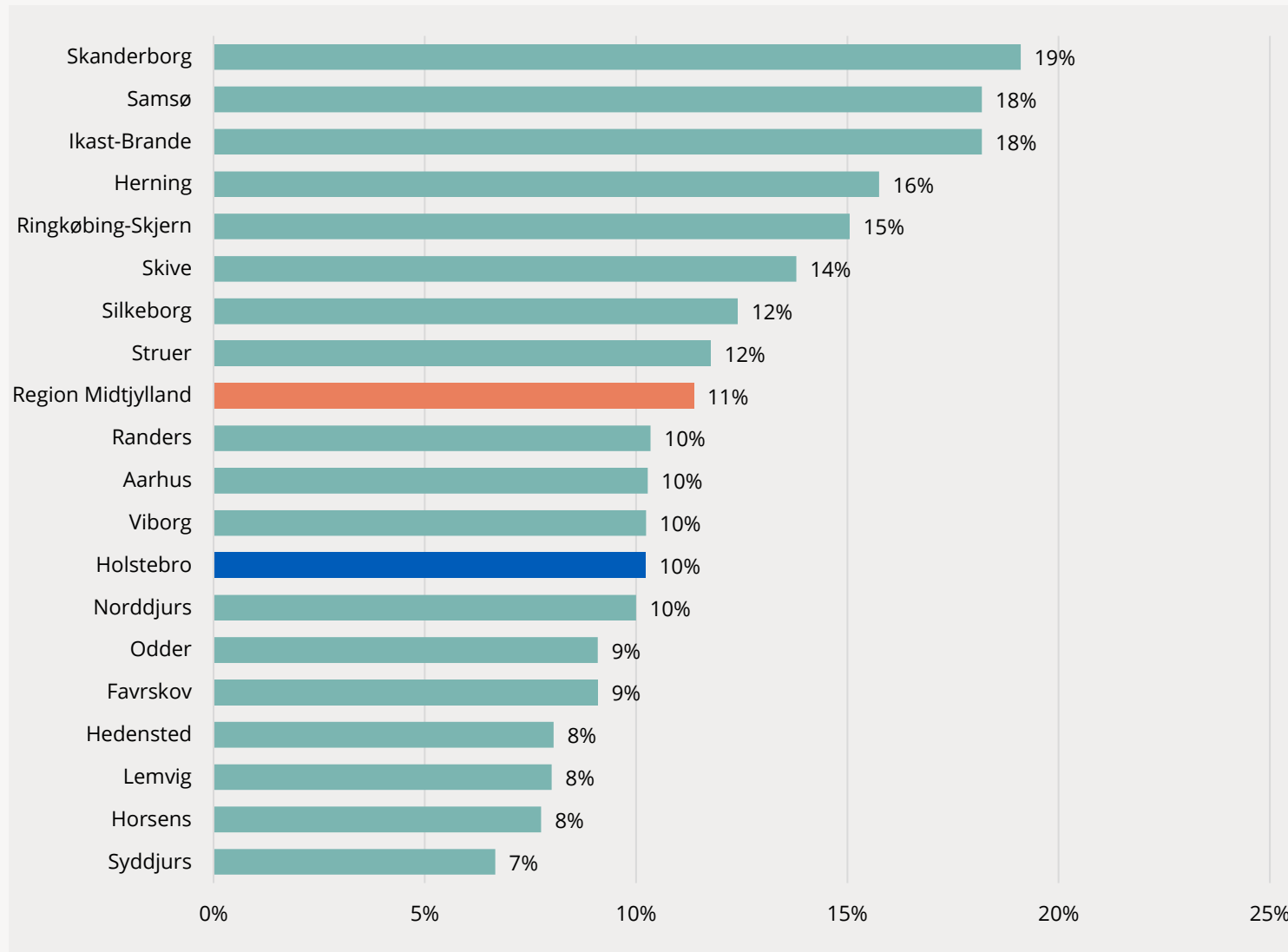
Figuren viser, at andelen af vejlejte Holstebro-iværksættere på dette område er knap fem pct., mens knap tre pct. af de etablerede virksomheder har modtaget specialiseret vejledning. Begge tal ligger en anelse over andelen for regionen som helhed.

Figur 6.4. Andel virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2023 opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – specialiseret vejledning

Figur 6.5. Andel af virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2021 til 2023 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser, hvor mange virksomheder i vækstlaget der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland.

I Holstebro Kommune blev der i 2023 ydet specialiseret vejledning til ti pct. af vækstlaget. Det svarer stort set til regionsgennemsnittet på 11 pct.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland, august 2024.
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group.
Data-/talmateriale leveret af IRIS Group.